

Par pasauli, ko likai nojāusam

23. janvāris – 5. februāris
Nr. 2 (65) 2013

CITĀDĀ PASAULĒ

MŪNISTI –
trākie kāzu uzvalkos
vai ģimenes
vērtību aizstāvji?

ANKORA

PILSĒTA, KAS PATI
SEVI UZCĒLA

RITUĀLI

LABAM
MIEGAM
UN
SAPNIEM

Akmeņu vārdotāja

**SABĪNE
STĀLE**

**SVĒTĀS
AGATES**
maize
pret ūguns
nelaimēm

**IKDIENAS
MEDITĀCIJA**

Durbes krasta
vegāns un daunšifters

**MĀRIS
SLANĀRS**

BULGAKOVS
un
NELABAIS

Cena Ls 0,69
Abonēt izdevīgāk

ISSN 1691-6735

91771591673002

IZDĀVĒJNĀ DAŽNĀS ZINĀTĀBNĪCĀS

Iesaka numeroloģe un fen šui speciāliste DITA BLŪMA

Ja iepriekš esat labi pastrādājuši pie plāniem, nākamajās divās nedēļās jau varēsiet pamanīt pirmos rezultātus.

Papildinot maģisko kalendāru, arī šoreiz pievienojam mazās piezīmes kalendāra istenošanai.

Šoreiz – **čeku dedzināšana**. Ikdienā mēs iepērkamies. Par pirkumiem maksājot, mēs naudu atstājam veikalā un pretīm saņemam precī un čeku. Atstājot savu čeku veikalā, mēs simboliski atstājam arī savu naudu. Nauda ir enerģija, tāpēc ar to ir jāapietas smalki. Vācot ikdienas patēriņa preču čekus, mēs tos atbilstoši maģiskajam kalendāram varam dedzināt un pelnus palaist, tā teikt, gaisā ar domu, lai naudiņa atgriežas. Tie cilvēki, kas ilgāku laiku čekus ir krājuši un beidzot sadedzinājuši, vislabāk pārliecinās, cik labi maģija strādā. Bet atcerieties – nepietiek ar to, ka mēs kaut ko zinām, vajag to arī darīt. Savukārt par maku var teikt, ka tā ir naudas māja. Un tai jābūt atbilstoši. Lai izdodas!

MAGISKAIS KALENDĀRS

23. janvāris – 5. februāris

pirmd	otrd.	trešd.	ceturtd.	piekd.	sestd.	svētd.
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31	1	2	3
4	5	*MD – Mēness diena				

23 No 13:16 – 13. MD

MAGISKĀ DIENA. No plkst. 13:16 var dedzināt čekus, iekārtot makus, veidot "vēlmu kolāžas". Ja tuvojās kāds svarīgs eksāmens vai pārbaudījums, aktivizējiet mājas ziemeļaustrumus, novietojot tur simbolisku globusu vai tā attēlu. 13. MD turpinās līdz 24. janvāra plkst. 14:11.

27 No 17:35 – 17. MD

LAIKS ATTIECĪBĀM. Vakarā maģiskais randiņu laiks, kad var izteikt bildinājumus, mīlestības apliecinājumus, romantiskus novēļējumus. 17. MD turpinās līdz 28. janvāra plkst. 18:50.

29 No 20:06 – 19. MD

ATTĪRĪŠANAS DIENA. Tā turpinās līdz nākamās dienas plkst. 21:23, kad var atbrīvoties no krāmiem, kārtot mantas. Nedrīkst neko pirkt, plānot, uzsākt. Tikai pabeigt veco vai kaut ko nenozīmīgu. Nav ieteicams lietot alkoholu!

2 No 00:02 – 22. MD

AKTIVITĀTES DIENA. Aktīva, radoša, veiksmīga diena. Ļoti labi kontaktēties ar citiem cilvēkiem. Laba diena lieliem pasākumiem. Ilgst līdz 3. februāra plkst. 1:23.

4 No 2:43 – 24. MD

PAMATU LIKŠANA. Viena no labākajām dienām, lai liktu pamatus dažādiem projektiem, mājām, darbiem. Labi izvēlēties tieši lielos plānus vai darbus, ko uzsākt. Veiksme ilgtermiņa projektiem.

Uz jebkuru jautājumu ir atbilde

Potēties vai ne?

Vai ir nepieciešams potēties, varbūt tas ir tikai farmācijas firmu bizness?

Austra, divu bērnu mamma

Atbild IRINA JAKUBOVA, Latvijas Infektoloģijas centra infektoloģe:

"Es rekomendēju visiem cilvēkiem potēties. Bieža slimošana un antibiotiku lietošana novājina organismu, tāpēc vakcinācija ir vajadzīga, lai nesaslimtu ar kādu konkrētu slimību. Piemēram, ja runājam

par gripu, A hepatītu vai B hepatītu, vakcinācijas noteikti vajadzētu veikt. Tās ir drošas un aizsargā pret inficēšanos. Tāpat jāpotējas pret ērcu encefalītu, jo ir daudz cilvēku, kas saslimst ar šo slimību tieši tāpēc, ka nav vakcinējušies. Potēšanās īpaši nepieciešama tad, ja cilvēks grib braukt ceļojumā. Ikviens var atnākt uz konsultāciju un sapotēties, lai ceļojums būtu drošs.

Ne jau par visām potēm jāmaksā. Pieejamas arī bezmaksas potes pret difteriju un stingumkrampjiem.

Ja cilvēks uzdod jautājumu: "Potēties vai nepotēties?", atbildu: protams, ir jāpotējas. Vakcīnas ir, tikai vajag laikus

atnākt, lai saņemtu attiecīgo poti."

Atbild ROLANDS TILTINŠ, tautas dziednieks:

"Es esmu par obligātajām potēm bērniem, bet attiecībā uz pārējām gan svārstos. Pašam zināms gadījums, kad cilvēks tieši pēc potes saslima ļoti smagā formā. Iepriekš viņš nekad nebija tik smagi slimojis ar gripu. Esmu

Čakru spoguļa radītāja

Ieskatījusies skolotāja Sai Babas acīs, veidojusi akmens rotas ar latviešiem harmonisku enerģētiku un pētījusi mistikas apburtās senču svētvietas. Gleznotāja un dizainere **Sabīne Stāle** stāsta par spēju ļauties iekšējām izjūtām un teiku apvītajiem akmeņiem.

▼ *Līva Romane*

Sabīnes dzīvi nevarētu saukt par vienmuļu. Ilgus gadus būdama žurnāliste un režisore, viņa paralēli nodarbojusies arī ar senvēstures pētniecību. Nu Sabīne kopā ar dzīvesbiedru Andri Melki ražo ekopārtiku un izgatavo akmens rotaslietas. Viņa pabeigusi dizaina studijas Latvijas Mākslas akadēmijā un var lepoties ne tikai ar diplomdarbu ipaša čakru spoguļa veidolā, bet arī ar plašu gleznu klāstu, kuru radīšanai iedvesmu guvusi ceļojumā uz Indiju. Par Latvijas akmeņu pozitīvo enerģētiku un no tiem gatavotajām rotaslietām Sabīne var stāstīt stundām, taču, runājot par sevi, viņa nedaudz iepauzē, vārdus teikums sarindo lēnāk. Daļu pieredzes izskaidrot ir pagrūti, jo, pieņemot lēmumus, vadījies pēc izjūtām un ieklausījies intuīcijā.

Saules mūžs

Savulaik meklējot, pētot un iemūžinot sen aizmirstas svētvietas, Sabīne apceļojusi teju visu Latviju. Viņa uzņēmusi dokumentālās filmas un veidojusi raidījumus, runājusi ar vietējiem iedzīvotājiem un ar interesi uzklusījusi nostāstus par enerģētiski spēcīgām vietām. "Senajam cilvēkam akmens bija kā savdabīga robežšķirtne, arī pielūgsmes objekts, elku tēls. Atšķirībā no visa pārējā, kas šajā pasaulē mainījās, pārveidojās vai izzuda, akmens dzīvoja saules mūžu. Un zem tā reizēm varēja palikt visas raizes un nedeinas un iet pāri dziedot," Sabīne teic.

Akmeņu pētniece teic, ka Latvijā senvēstures pieminekļi ir saglabājušies labāk nekā daudzās citās Eiropas valstīs, liela daļa no tiem eksistē vēl joprojām. Sabīne skaidro, ka jau mūsu senčiem bijis pilnīgi skaidrs –

KĀ AKMENS SASTĀVS IETEKMĒ TĀ KRĀSU

- + Dzelzs akmeni iekrāso sarkanu, brūnu, dzeltenu vai zaļu.
- + Varš dod zilganzaļos toņos.
- + Hroms piešķir dzeltenīgi oranžus toņus.
- + Kobalts rada zilus vai violeti sarkanus akmeņus.

akmens ir maģisks, tas saglabā enerģētiku un ir lielisks rīks dažādos rituālos: "Viņiem bija labi zināmas akmeņu spējas enerģiju gan pastiprināt, gan arī slāpēt." Jebkurā minerālā ir sava dzīvības enerģija, kas nosaka to augšanas procesu – vulkāniskās vietās kristālu veidošanās ir intensīvāka, savukārt Latvijas jūras krastos izskalotie akmeņi ir sīkgraudaini. "Akmens ir dzīvs – tam ir savs kristāliskais režģis, tāpat kā jebkuram kristālam, tāpat tam var būt arī atmiņa."

Pilni spaini enerģētiskās

Reiz, kad Sabīne kopā ar dzīvesbiedru Andri braukusi uz jūru, abi noskautiņus par Ķīnā ražoto Latvijas suveniru tirdzniecību Turaidā un nolēmuši paši sākt gatavot ro-

Akmeņu lasīšana ir laimes spēle. Var staigāt visu dienu un neatrast neko. Var salasīt pilnus spainišus, bet nekas no tiem nesanāks.

tas, izmantojot šajā valstī tradicionālos materiālus – jūras izskalotos akmeņus. "Ta ideja, man liekas, atnāca kaut kur no augšas. Ja tu esi mākslinieks savā būtībā, ar māksliniecisku domāšanu, tad vienā brīdī kaut kas saslēdzas un rodas ideja," Sabīne klāsta. Viņa atminas, ka līdz akmeņu rotu veidošanai viņi neesot nonākuši vienā dienā, tas noticis pamazām, diendienā redzētais ietekmējis, un kādā brīdī vienkārši pieņemts lēmums pamēģināt.

Sākums nav bijis viegls, taču nu akmens rotas ir populāras un pirms diviem gadiem ikgadējos Ķeņa svētkos Piebalgā izpelnījušās pat titulu *Gada prece 2010*. "Kā parasti saka par tiem pirmajiem kucēniem? Mūsu sākotnējie mēģinājumi varbūt nebija noslēpti līdz galam, mēs vēl īsti nesapratām, kā tas jādara, pamazām mācījāmies," Sabīne atceras, piebilstot, ka laikam jau tomēr tik traki neesot bijis, jo savus saimniekus atradušas arī pašas pirmās rotas. Lasot rotām paredzētos akmeņus, jāpievērš uzmanība ne tikai to biežumam un formai, bet arī vissīkākajai krāsu niansei un tam, kā kopā savērtie akmeņi pielāgojas cilvēka ķermenim. "Akmeņu lasīšana ir laimes spēle. Var staigāt visu dienu un

neatrast neko. Var salasīt pilnus spainišus, bet nekas no tiem nesanāks."

Pēc akmeņu salasīšanas tie jāsašķiro pēc krāsām un formas. Bet reizēm viss notiek pēc intuīcijas – Sabīnei un Andrim gluži vienkārši esot skaidrs, kur kas liekams. "Kad tos akmeņus salasu un turu rokās, jūtu enerģētiku." Nākamais solis rotu veidošanas procesā ir caurumiņu urbšana akmeņos. Tad teju puse atrasto akmeņu aiziet bojā – sa-plaisā vai sasprāgst. Lai gan process ir laikietilpīgs un nebūt ne vienkāršs, Sabīnei tas sniedz gandarījumu: "Mūsu veidotās rotas atradušas savus nēsātājus daudzās pasaules valstīs. Ceram, ka tās ir skaists un praktisks, enerģētiski spēcīgs Latvijas suvenīrs, kas raisa patīkamas atmiņas par mūsu zemi."

Aizskalojot negatīvo

Plastmasas rotas Sabīne nenēsā, arī citiem neiesaka. Viņa uzsver, ka svarīgi izvēlēties dabiskus materiālus, vislabāk no pašu zemes nākušus: "Jūras akmeņus miljoniem gadu jūra ir gludinājusi, vilājusi vilņos. Atrodies mūsu teritorijā, akmens uztver mūsu

Akmenu rotas ar vēsturi

Savdabīgo aksesuāru veidotāja Sabīne skaidro, ka akmens rotas nebūt nav viņas un dzīvesbiedra izgudrojums – latviešu rotu gatavošanas tradīcijas ir ļoti senas. Piemēram, Ulmanīlaikos no kvarca porfīra jeb Baltijas sarkanā akmens tika taisītas dažnedažādas rotaslietas. Tās bija populāras, un teju katrai sievietei mājās bija atrodama broša, kulons vai piespraude, kas taisīta no šāda materiāla.

LATVIJĀ SASTOPAMIE

AKMENI Kvarcs, dendrīts, metamorfie ieži, vizlas slānekļis, pegmatītgranīts, bazalts, mandeļšteins, epidots, kvarca porfīrs jeb Baltijas sarkanais, serpentīnīts, granāts, almandīns, amfibolīts, koraļļu atlūzas.

Pie Rišikešas tilta pār Gangu.

◀ Andris Putaparti ašramā pie Sai Babas.

Ar izšuvumu un Indijas tradicionālo zīmējumu tirgotājām tibetiešu tirgū Nūdeli. ▼

◀ Pie "vēlmju koka" Putaparti, kura zaros vēlēšanos mazu papīrišu veidā.

kopējai domai un enerģētiku. Tātad akmeņiem un cilvēkiem, kas dzīvo šeit, ir vienādas frekvences tāpēc to nēsāšana vērtējama pozitīvi. Sabine atzīst arī citu valstu dabīgo materiālu aksesuārus. Viņaspārīt, kalnu kristāli un granāti, kas nāk, piemēram, no Austrumu zemēm, tāpat ir piesātināti ar labvēlīgu enerģētiku un spēj cilvēkiem palīdzēt.

Negatīvā enerģētika akmeņu rotās sāk uzkrāties, kad cilvēks tās jau kādu laiku valkājis. "Pat ja cilvēkam ir vislabākās domas un emocijas, kaut kur jau to stresu un negatīvismu tomēr noķer. Varbūt no apkārtējiem," piebilst Sabine, uzsverot, ka šāda tipa rotas noteikti ir jāattīra. Vislabāk tas izdarāms, noskalojot akmeni zem tekoša ūdens. Vēl var rotaslietu kādu brīdi paturēt sālsūdenī – arī tas palīdzot akmens enerģētikai atjaunoties.

Latvijas radniecība ar Indiju

Indijā Sabine bijusi astoņas reizes. Šie ceļojumi devuši daudz pozitīvu iespaidu un lāvuši teju taustāmā veidā atklāt latviešu kopīgās saknes ar indiešiem. "Zinātnieki vēl joprojām strīdas par to, kā notika tautu starpniecība – vai mēs esam atnākuši no tās puses, vai ir otrādi," viņa teic. Sabinei par abu tautu kopīgajām saknēm vairākkārt nācies pārliecināties dzīvē – pirmoreiz tas noticis, kad viņa bijusi ļoti nogurusi un gājusi pa kādu ieliņu Indijas pilsētā Nūdeli, pēkšņi saprotot visu apkārt sacīto: "Liela noguruma mirkli cilvēkam kaut kas it kā atnāk vaļā, atveras. Man likās, ka viņi visi runā latviešu valodā, es visu sapratu!"

Par Indijas un Latvijas īpašo saikni vēlreiz pārliecinājusies, kad pie viņas un dzīvesbiedra Andra Ligo svētkos ciemos ieradās kāds indiešu draugs. "Aizvedām viņu uz Turaidu, kur Jaņos notiek liels rituāls ar uguns riteni. Un pēkšņi viņš pārsteigts teica, ka tas taču esot viņu rituāls un katrs trešais vārds arī viņu," Sabine atminas. Viņa skaidro, ka tas bijis vēl viens apliecinājums ne tikai tautu saiknei, bet arī mūsu valodas neapstrīdamajai piedērbībai indoeiropiešu valodu grupai.

"Viens dodas uz Indiju modes pēc, cits meklē neparastas izrūtas, vēl kādam tā ir sevis atrašanās un izprašanās vieta, kur sevi sakārtot," skaidro Sabine. Viņai ceļojumi uz Indiju sākotnēji bijuši darba pienākumu iniciēti, taču tad Sabine šajā eksotiskajā zemē nolēmusi atgriezties jau personisku iemeslu dēļ. "Tas nebija tikai darbs! Tie bija daudzi interesanti ceļojumi, tikšanās ar sirsniņiem cilvēkiem, neparasta pieredze."

Ceļš pie sevis

Indijā Sabine pētījusi vietējo kultūru, devusies uz ašramu Putaparti. Tur viņa izjutusi īpašu kontaktu ar garīgo skolotāju Šri

Sabīnes diplomdarbs ir cilvēka silueta formas spogulis, uz kura izvietoti septiņi krāsaini akmentiņi, kas simbolizē cilvēka enerģētiskajā laukā esošās čakras.

Ja čakras, auras un citas ar neapbruņotu aci nesaskatāmas parādības neaizrauj, spoguļi iespējams apgriezti otrādi – tad cilvēks var lūkoties savā atspulgā, krāsaino akmentiņu netraucēts.

Satja Sai Babu. "Biju viņam tuvu, kādu brīdi pat skatījāmies viens otram acīs. Tās sajūtas, ko sev ieguvu, nevar aizmirst..." Viņa gan atzīst, ka līdzīgas izjūtas var gūt arī Latvijā, galvenais sevi "noskaņot uz pareizā viņa" un sakārtot iekšējo pasauli.

Ar Sai Babas mācību Sabine iepazinusies, pateicoties savam dzīvesbiedram. Andris Sai Babas ašramā pirms tam bijis jau vairākas reizes. "Viņa grāmatās ir par ģimeni, par attiecībām, par mīlestību ne tikai pret sevi un savu tuvāko, bet arī daudz plašākā mērogā," skaidro Sabine. Viņa Sai Babas teiktajā saskata lie-

lu līdzību ar Bībeles desmit baušļiem – būtībā skolotāja mācītāis ir tas pats, tikai citā noformulēts.

Sabine mēdz meditēt, taču apgalvo, ka dara to neprofesionāli: "Meditēju pēc izjūtām, nevaru pat pateikt, vai tas notiek katru dienu. Kad sajūtu vajadzību, tad daru to. Meditēt var pat ravējot un adot!" Meditācija Sabinei palīdz sakārtot domas un tikt galā ar ikdienas radīto stresu. Lai gan mūsdienās meditāciju Rietumu pasaulē pieņemts uzskatīt par modes lietu, Sabine to tā nesauc. Viņai tas ir smalks un intīms ceļš pašai pie sevis.

Krāsaino akmentiņu atspulgā

Bērība Sabinei aizritējusi māksliniecišķā vidē, taču pati gleznošanai nopietni pievērsusies tikai vēlāk: "Mana māte bija māksliniece un visu mūžu gleznoja, bet es biju izvēlējusies citu profesiju. Tikai kādreiz kaut ko uzzīmēju vienkārsi nekad neatlika laika." Patlaban Sabine savus darbus parādījusi jau piecās izstādēs. Pēdējā bijusi aptuveni pirms gada. Tuvākajā laikā vēl kādu neplāno, jo uzskata, ka vispirms jāsavāc pietiekams skaits darbu, jāatlasa labākie un tikai tad jāriko izstāde. "Pirmais impulss gleznu sērijai par Himalaju kalniem radās tad-

Sabīne iesaka!

Valda Segliņa grāmata MEGALĪTI. PASAULE. LATVIJA. (Latvijas Universitātes Akadēmiskais apgāds, 2012). Ģeologa, neskaitāmu ekspedīciju dalībnieka un Latvijas Universitātes profesora izdotā grāmata stāsta par megalītu jēdzienu un vēsturi, kā arī to glabātajiem noslēpumiem. Iespējams iepazīties gan ar cilvēces aizvēstures posmu pirms megalītu izveides, gan Latvijā veiktajiem pētījumiem par tiem. Grāmata paredzēta vēsturniekiem, dabas un novadu pētniekiem, kā arī visiem, kas interesējas par aizvēsturi un tās pieminekļiem.

kad aizbraucu uz Indiju. Ieraudzīju kalnus, un šis skats mani kaut ko atrāva vaļā,” Sabine atminas. Viņa sākusī mācīties Latvijas Mākslas akadēmijas Dizaina nodaļā un absolvējusi to. Diplomdarbs lieliski reflektē ne tikai Sabīnes dizaina prasmes, bet arī viņas ievirzi uz ezoteriku – tas ir cilvēka silueta formas spogulis, uz kura izvietoti septiņi krāsaini akmentiņi, kas simbolizē cilvēka enerģētiskajā laukā esošās čakras. “Var nostāties pie spoguļa tā, lai šie punkti sakrīt, un censties sevi nedaudz sakārtot,” skaidro Sabīne. Ja čakras, auras un citas ar neapbruņotu aci nesaskatāmas parā-

dības neaizrauj, spoguļi iespējams apgriezti otrādi – tad cilvēks var lūkoties savā atspulgā, krāsaino akmentiņu netraucēts. Īpašais spogulis ir pat patentēts un iekļauts Patentu valdes dizainparaugu reģistrā.

Sabīne skaidro, ka mākslai viņas dzīvē vienmēr būs liela nozīme, jo tā ir ne tikai šūpuli ielikta un ieaudzināta vērtība, bet arī veids, kā sevi emocionāli sakārtot. “Tu sevi it kā izzīmē. Tas palīdz. Reizēm ir iedvesma, reizēm nav, taču neatkarīgi no mākslas izpausmes veida ir diezgan pagrūti savu dzīvi iedomāties bez tās.” ●

PADOMĀ

Ko Tu esi šodien izdarījusi,
lai pasargātu savu sejas ādu no
VĒJA UN AUKSTUMA?

Aizsargā
Sejas serums

CEPURE, ŠALLE un...

Kopj
Dienas krēms

Dziedē
Ši sviests

ORGANIX
Cosmetix

...un

Perfekta aizsardzība!

STOCKMANN

EURO
APTIEKA

ELKOR

Ekoveikals
Rīgā un Latvijā

www.biocosmetic.lv

Jēzus kalpošanas piepildīšana

Masveida kāzu rituāli, sabiedrisko organizāciju tiklojumi, sapnis par vienotu pasauli... Kas īsti ir mūnisms – cilvēka personības kults vai filozofija labākai nākotnei?

▼ *Līva Romane*

Tūkstošiem pāru kāzu tērpos pulcējas lielā stadionā. Sievietes ar plivuriem, vīriešu plecus rotā baltas šalles, ap kaklu – sarkanas kaklasaites. Uz skatuves stāvošais korejiešu izcelsmes vīrietis skandē melodiskus vārdus, aplāka klātesošos ar ūdeni un mudina apmainīties gredzeniem. Vīrieša aicināti, ceremonijas beigās dalībnieki paceļ gaisā rokas, atskan svinīga mūzika, un nu pāri ir salaulāti vai atjaunojuši

savu jau reiz noslēgto savienību. Apvienošanās baznīca jeb mūnisms, kā to dēvē tautā, ir slavēta ar masveida kāzām un izpelnījusies gan plašu popularitāti, gan neizpratni visā pasaulē. Dr. San Mjonga Mūna izveidotā kustība, kas Rietumu pasaulei brīžam ir nesaprotama un nepieņemama, ar dažādu pašu izveidotu organizāciju starpniecību cīnās par mērķiem, kuri tuvi teju ikvienam: vienlīdzību un mieru pasaule. Viņi vēlas padarīt kaut nedaudz laimīgākus visus pasaules iedzīvotājus.

Jēzus aicinājums

Reliģija, filozofija vai veiksmīgs bizness? Dr. San Mjonga Mūna 20. gadsimta vidū izveidotā kustība tiek dažādi uztverta. Arī tās sekotāju ievēroto principu un motivācijas vērtējumi nav viennozīmīgi – vieni to dēvē par apmātību un aklu sekošanu Mūna kultam, citi sauc par veidu, kā pasauli padarīt labāku un tās iedzīvotājus laimīgākus. Latvijas Universitātes jauno reliģisko kustību speciālists un Latvijas Bībeles biedrības ģenerālsēkretārs profesors Valdis Tēraudkalns skaidro, ka Apvienošanās baznīca vienkāršoti tiek definēta kā jauna reliģiskā kustība: "Kustība ir sinkrētiska, tā apvieno sevī kristietības, šamanisma, budisma un citu reliģiju elementus." Profesors piebilst, ka mūsdienās kustības piekritēji paši sevi labprātāk dēvē par Ģimenes federāciju pasaules

mieram un apvienošanai, uzsverot, ka vārda "ģimene" iekļaušana tagadējā nosaukumā nebūt nav neparasta – kustība ļoti akcentē tās lomu jebkurā dzīves situācijā.

Apvienošanās baznīcas kustība radusies 20. gadsimta trīsdesmitajos gados, kad Korejas kalnu lūgšanās *Dr. Mūnam* parādījies Jēzus un aicinājis paveikt viņa iesāktos darbus. Piedzīvojis īpašo aicinājumu, Mūns sa-

skāries ar grūtu izvēli, taču galu galā piekritis un sācis darbu pie jaunā virziena pamatprincipu izstrādes. Un 1954. gadā kustība tika institucionalizēta. Nu tā ir sasniegusi lielu popularitāti, kļūdamā par globālu reliģisko kustību. Lai gan daudzās valstīs Apvienošanās baznīca nav oficiāli reģistrēta kā reliģiska organizācija, kustības pamatprincipi tiek realizēti dažādu nevalstisko un sabiedrisko organizāciju darbībā.

Vadims Bolsakovs ar Apvienošanās kustību sastapies pirms vairāk nekā 10 gadiem un tās sludinātos principus sauc par saviem vēl šodien. "Iolaik atbraucu uz Rīgu studēt un sastapos ar nu vairs īsti neeksistējošu organizāciju CARP, kuras mērķi bija izplatīt filozofiju un īstenot dažādas programmas. Studijās paņēmu akadēmisko gadu un pavadīju to lideru programmā – daudz ceļoju, iepazīnu cilvēkus un filozofiju. Šis laiks bija tāds

Mūns tiek uzskatīts par Jēzus kalpošanas pabeidzēju un piepildītāju. Kustības sakrālajā tekstā *Dievišķais princips* apgalvots, ka Jēzus nākšanas mērķis bija apprecēties un izveidot ideālo ģimeni, kas nenotika, jo Jēzus mira pie krusta.

APVIENOŠANĀS BAZNĪCAS IZPLATĪBA

1935. gads – *Dr. Mūnam* parādījies Jēzus un lūdzis pabeigt darbu, kuru nepaguvis izdarīt savas dzīves laikā, proti, nodibināt ģimeni. *Dr. Mūns* pieņem izaicinājumu un nomaina vārdu.

1954. gads – *Dr. Mūns* nodibina Apvienošanās baznīcu, nosaucot to par Svētā Gara asociāciju pasaules kristiešu apvienošanai, kas vairāku gadu laikā pāraug plašā kustībā visā pasaulē.

1957. gads – tiek publicēta *Dr. Mūna* kustības oficiālā uzskatu grāmata *Dievišķais principa skaidrojums*, kas sarakstīta pirms vairāk nekā 11 gadiem.

1959. gads – Apvienošanās baznīcas kustība sasniedz ASV, divu gadu laikā iegūstot aptuveni 500 oficiālu piekritēju.

1968. gads – Eiropu sasniedz *Dr. Mūna* izveidotā Apvienošanās baznīca, taču līdz pat 1990. gadam tā darbojas neoficiāli.

1975. gads – Apvienošanās baznīcas misionāri tās popularizēšanas nolūkos tiek sūtīti uz 120 valstīm.

Mūsdienās kustības piekritēji sevi labprātāk dēvē par Ģimenes federāciju pasaules mieram un apvienošanai.

diezgan revolucionārs manā dzīvē,” teic Vadims un paskaidro, ka reliģija ir tikai viens no Apvienošanās kustības daudzajiem segmentiem un mūsdienās tas, ko savulaik Dr. Mūns iesācis, cenšoties apvienot Korejas kristiešu baznīcas, ir pāraudzis daudz plašākā kustībā, kur iesaistītas dažnedažādas pasaules organizācijas. “Pamats ir filozofija – tajā ir gan reliģisks, gan zinātnisks aspekts. Un to nevajag aizmirst,” piebilst Vadims.

Ārsts dziedniekam draugs

Kustības pamatprincips jau ietverts tās nosaukumā – apvienošana. “Reliģijai un zinātnei parasti ir atšķirīgi skatījumi, kas savā starpā it kā cinās, taču mēs nekādi nespējam saprast dzīves jēgu, ja šos jēdzienus savstarpēji atdalām. Tapat mēs nevaram būt laimīgi, ja nošķiram ķermeni no dvēseles,” skaidro Vadims. Sākumā apvienošanās notiek individuālā līmenī, kas ietver dvēseles un ķermeņa vienotību, nākamais solis ir ģimenes veidošana un stiprināšana, tam seko apvienošanās grupu, sabiedrības, valstu un pasaules līmenī. “Doktors Mūns līdz savai pēdējai stundai strādāja pie tā, lai cilvēce tiktu apvienota. Jā, mēs esam dažādi, mēs atšķiramies pēc ādas krāsas, ar kultūru, taču pamatā mēs visi esam tikai cilvēki,” dažādu jomu apvienošanas nozīmi skaidro Vadims. Viņš uzsver, ka to nevajadzētu jaukt ar kompromisu vai sadarbību, lai arī cik liels izaicinājums tas šķīstu mūsdienu sabiedrībai. “Apvienošanās notiek tad, kad cilvēki saprot cits citu un uzticas, nevis vienkārši pieņem.”

Viens no zinātnes un cilvēka garīgās pasaules apvienošanas piemēriem atrodams Dr. Mūna 1995. gadā izveidotajā Starptautiskajā ārstnieciskās atveseļošanās centrā, kas atrodas Dienvidkorejā, Čonphjona ezera krastā. Visbiežāk uz turieni dodas ģimenes, kur kādam tās loceklim ir slimība, ko tradicionāla medicīna uzskata par neārstējamu. “Dr. Mūna izveidotā kompleksā slimnīca apvieno Rietumu un Austrumu medicīniskās tehnoloģijas. Tā ir vieta, kur tradicionālās medicīnas ārsti un dziednieki līdzdarbojas, viens no otra mācās,” paskaidro Vadims. Pēc Mūna izveidotās kustības piekritēju domām, šādu slimnīcu izveidošana katrā valstī spētu uzlabot ne tikai cilvēku vispārējo veselības stāvokli, bet arī atbilstīgu viņu iekšējo pasauli.

Ģimenes miers pasaulei

“Mūns tiek uzskatīts par Jēzus kalpošanas pabeidzēju un piepildītāju. Kustības sakrālajā tekstā *Dievišķais princips* apgalvots,

ka Jēzus nākšanas mērķis bija apprecēties un izveidot ideālo ģimeni, kas nenotika, jo Jēzus mira pie krusta,” uzsver jauno reliģisko kustību speciālists profesors Valdis Tēraudkalns. Apvienošanās kustības izpratnē Dr. San Mjongs Mūns un viņa sieva tiek dēvēti par “patiesajiem vecākiem” un uzskatāmi par paraugu citiem. “Mūnisms ir patriarhāls, tas izpaužas uzskatos par ģimenes lomu. Dažkārt laulības tiek sauktas par kustības vienīgo sakramentu,” skaidro profesors Valdis Tēraudkalns. Viņš teic, ka sākotnēji laulību partnerus Dr. Mūns izvēlējies, personīgi viņus satiekot, taču kustības tēva dzīves beigās tas lielākoties noticis ar fotogrāfiju starpniecību, jo sekotāju apjoms ievērojami audzis. “Ikvienam ir tiesības noraidīt Dr. Mūna izvēlēto laulību partneri. Tādā gadījumā process sākas no jauna.”

Cilvēku priekšstatos mūnisms bieži asociējas tieši ar masveida kāzu ceremonijām, kurās piedalās simtiem tūkstošu dažādu

The Washington Times

1982. gadā Dr. Mūna vadītā organizācija atkāp vienu no populārākajiem ASV laikrakstiem The Washington Times. Tas tiek pasludināts par objektīvas žurnālistikas paraugu, taču saņem arī negatīvus vērtējumus no citiem pasaules vadošajiem plašsaziņas līdzekļiem un tiek nodēvēts par Apvienošanās kustības propagandas ieroci. Pēc Dr. San Mjonga Mūna nāves 2012. gadā tiek izdots īpašs piemiņas numurs, kas veltīts vadītāja dzīves laikā paveikto pozitīvo darbu apskatam.

tautību pāru. Apvienošanās kustības pārstāvis Vadims skaidro, ka miers pasaulē sākas no miera ģimenē: “Ja divi cilvēki no karojošām nācijām veido ģimeni, tas nav viegli, bet, pateicoties mīlestībai, pēc divām trim paaudzēm naida izzūd. Ja karojošās puses precas tikai katra savā starpā, tad naidu pārmanīto. Tādā gadījumā vectētiņš mazdēlam stāsta, cik tie kaimiņi ir slikti.” Šādās ceremonijās parasti piedalās ne tikai jaunie pāri, bet arī tie, kas laulībā pavadījuši jau ilgu laiku, atkārtoti dodot zvērestu, ka darīs visu iespējamo, lai ģimene būtu stipra un tajā esošā mīlestība tiktu sniegta arī apkārtējai pasaulei.

Ģimenei ir galvenā loma Apvienošanās kustībā, taču, pēc Vadima domām, tas nenozīmē, ka sievietei mūžs jāpavada pie pavarda un jāvelta sevi tikai bērnu audzināšanai. “Lielisks piemērs ir Mūna sieva – viņa ir ļoti aktīva un daudz dara, lai panāktu sieviešu vienlīdzību visā pasaulē, cinās par cilvēktie-

sībām. Jāatceras, ka pilnība tiek panākta, kai vīrietim apvienojoties ar sievieti.” Kustīl tiek atbalstīta vienīgi tradicionālo ģimeņu vidošana, homoseksuāli pāri netiek pieņemti jo tam neesot pozitīvas nākotnes ilgākā laim periodā pasaules sabiedrībā. “Dabas likum var ignorēt, bet tas nenozīmē, ka tie neeksist. Ja iebāzīsi pirkstu rozetē, elektrība sitīs arī t. ja tam neticēsi,” uzskata Vadims.

Svētnams kā treniņu centrs

Katrā reliģiskā kustībā ir kāds nams – rā līdzīgi domājošie pulcējas un veic dažas prakses. Dr. Mūna izveidotās kustības piekritējs Vadims skaidro, ka arī Apvienošanās baznīca nav izņēmums: “Protams, tās vietas eksistē. Bet doktors Mūns uzskatīja, ka nākšana uz baznīcu nav cilvēka pienākums. Tā drīzāk ir kā treniņu centrs. Bū-

DR. SAN MJONGA MŪNA CV

1920. gada 25. februāris – Dr. San Mjongs Mūns (īstajā vārdā Mun Jong-Mjong) nāk pasaulē kādā vidusmēra ģimenē tagadējā Ziemeļkorejā.

1943. gads – Dr. San Mjongs pabeidz augstskolu Tokijā un iegūst grādu inženierzinātnēs.

1943. gads – tiek noslēgta Dr. San Mjonga un Sun Kil Čoi laulība. Pēc trim gadiem piedzimst viņu dēls.

1945. gads – Dr. Mūns sāk savas pārliecības izplatīšanu, kas vēlāk pāraug Apvienošanās baznīcā un plašā kustībā visā pasaulē.

1960. gads – Dr. San Mjongs apprec savu otro sievu Hak Ja Han, piešķirot tai titulu *Patiesā māte* un īpaši zīmīgu lomu Apvienošanās baznīcā.

1961. gads – Dr. Mūns atklāj Apvienošanās baznīcas iespaidīgāko ceremoniju – masu kāzas. Tajās tiek salaulāti 24 paša kopā savesti pāri un dota svētība 12 jau iepriekš laulātiem pāriem.

1970. gads – Dr. Mūns notur pirmo iespaidīgo publisko runu sēriju plašai auditorijai ASV, tiek nodibināts liels skaits dažādu sabiedrisko organizāciju visā pasaulē.

2008. gads – Dr. Mūns ieceļ savu dēlu Hjong Džin Nīmu par jauno Apvienošanās baznīcas un kustības līderi.

2012. gada 3. septembris – 92 gadu vecumā Dr. San Mjongs Mūns mirst no pneimonijas izraisītām komplikācijām.

vieta, kur cilvēks mīlēt gan kaimiņu, gan ienaidnieku. Tā tiek uzskatīta par skolu, kurā tiek apgūti dažādi dvēseles likumi, taču to pašu var apgūt arī ģimenē. Ja ar ģimenes emocionālo un garīgo dzīvi viss ir kārtībā, bez svētnama apmeklēšanas cilvēks varot arī iztikt. "Pirmo taču Dievs radija vīrieti un sievieti, nevis baznīcu," Vadims piebilst.

Apvienošanās baznīcā ir arī savi svētie raksti, taču tie netiek īpaši akcentēti. Par svētko uzskatāma 1946. gadā sarakstītā grāmata *Dievišķais princips*, kurā apkopoti galvenie uzskati par apvienošanās teoloģiju. Aptuveni 11 gadu vēlāk Dr. Mūns to laida klajā, nosaucot par *Dievišķā principa skaidrojumu*. Liela nozīme Apvienošanās baznīcā tiek piešķirta Dr. Mūna runām, kas publicētas aptuveni tūkstošos grāmatās. "Reiz doktors Mūns uzstājās ar runu, kas ilga 21 stundu. Viņš runāja par dažādām patiesām vērtībām, kas klausītājiem bija interesanti," piebilst Vadims.

Savukārt Latvijas Totalitāro sektu apkarošanas komitejas *ANTISEKT* līdzpriekšsēdētājs Oļegs Nikiforovs uzskata, ka nebeidzamās runas ir tikai kārtējais Mūna ierocis pēc iespējas lielāku sekotāju puļa savākšanā un kontrolēšanā: "Viņa darba mērķis ir ar dažnedažādām metodēm panākt bērna atteikšanos sazināties ar saviem vecākiem un pilnīgi pakļauties Mūna noteikumiem." Viņš Apvienošanās kustību sauc par sektu un uzskata, ka Latvijas iedzīvotājiem vajadzētu uzmanīties, jo patiesībā aiz visiem labajiem darbiem slēpjas galvenais mērķis – savākt paklausīgu sekotāju puli.

Dabas likumus var ignorēt, bet tas nenozīmē, ka tie neeksistē. Ja iebāzīsi pirkstu rozetē, elektrība sitīs arī tad, ja tam neticēsi.

Individuāla izvēle

Tieslietu ministrijas Politikas izstrādes un reliģijas lietu nodaļas vadītāja Jekaterina Macuka skaidro, ka izplatītākais Apvienošanās kustības darbības veids Latvijā patlaban ir dažādas nevalstisko organizāciju aktivitātes. "Patlaban valstī nav reģistrēta neviena reliģiskā organizācija, kas sevi pasludinātu par kustības sekotājiem, tas nozīmē, ka publiski nedrīkst tikt praktizēti mūnisma reliģiskie rituāli un darbības," uzsver Macuka. Viņa pieļauj, ka, iespējams, nevalstisko organizāciju darbība patiešām ir ierocis, kā cilvēkus pieradināt arī pie Dr. Mūna izveidotajiem reliģiskajiem uzskatiem: "Princips ir vienkāršs – redziet, šī organizācija ir laba, cinās par mieru pasaulē, viens no dibinātājiem ir tā sauktais mūnists, tāpat Apvienošanās baznīca nav nemaz tik sliktā."

Jekaterina Macuka uzskata, ka Latvijas iedzīvotāju attieksme pret Apvienošanās baznīcu atkarīga no uzskatos jau pieņemušo darbībām un parauga: "No tā jau arī rodas kaut kāds iespaids, un laiks rādis, kas ar šo kustību notiks tālāk." Patlaban Apvienošanās baznīcu Latvijā nebūtu pareizi saukt par aktuālu – Tieslietu ministrija vēl nav saņēmusi nevienu ziņojumu, jautājumu vai telefona zvānu par tās reliģiskajām aktivitātēm. "Protams, ir iedzīvotāji Latvijā, kuri ar to aizraujas, bet tas noteikti ir ļoti, ļoti mazs procents," piebilst Macuka. Arī kustības pārstāvis Vadims skaidro, ka pašlaik valstī īpašas aktivitātes neesot – organizācija, kurā vīrietis darbojies, vairs nepastāv. "Tagad Latvijā esam pārejas stadijā. Ja gribam sasniegt visotni, ir jāiet gan pa kalniem, gan lejām. Vadims cerīgi piebilst.

Jauno reliģisko kustību pētnieks profesors Valdis Tēraudkalns uzskata, ka Apvienošanās baznīcu isti nevajadzētu dēvēt par bīstamu, vien censties saprast, vai tā ir piemērota paša cilvēka personiskajiem uzskatiem un morālajām normām: "Kustība dara, lai cīnītos pret cilvēku tirdzniecību, tā ir iesaistīta dažādos sociālajos projektos, tās dalībnieki nenoskiras no apkārtnes sabiedrības. Jā, tās uzskati un prakses dažiem Rietumos šķiet eksotiskas, bet le jādara katram individuāli." ●

Stiprāka par uguni un ūdeni

5. februārī – Svētās Agates dienā – katoļu baznīcas ir gandrīz tikpat pilnas, cik Ziemassvētkos un Lieldienās. Šajā dienā dievkalpojumu apmeklē ne tikai katoļi, baznīcās iegriežas pat tie, kuri parasti tām met likumu. Visus vilina **Svētās Agates** ūdens un maize, kuras brīnumus ir piedzīvojuši daudzi un ne tikai senos laikos vien, arī tagad.

SVĒTĀ AGATE

- ✦ Jaunava un mocekļa.
- ✦ Dzimusi ap 230. gadu Katānijā (Sicīlijas salā).
- ✦ Mirusi mocekles nāvē 251. gada 5. februārī.
- ✦ Agatas dienā svētī ūdeni, maizi un sāli, kas pasargā no ugunsgrēka un nelaimes gadījumiem.
- ✦ Palīdz vulkāna izvirdumu un zemestrīču gadījumos.
- ✦ Krūšu slimnieču aizbildne.
- ✦ Pieminas diena – 5. februāris.

▼ *Auguste Ezerina*

Agates dienā svētītā maize un ūdens aptur ugunsgrēka liesmas, neļaujot tām izplatīties. Katoļticīgās mātes deva Agates maizes gabaliņu līdzī dēliem, viņiem armijā ejot, un nevienu vien tas ir pasargājis no briesmām. Arī daudzi šoferi vada sev līdzī automašīnās Agates maizi, lai izvairītos no avārijām. Pie Svētās Agates aizbildniecību

lūdzas sievietes ar krūšu dziedzeru vainām un citām sieviešu kaitēm. Bet kas tad bija šī noslēpumainā Svētā Agate, kuras spēks bijis tik liels, ka sniedzas līdz pat mūsdienām?

Lepnā skaistule

Svētā jaunava un mocekļa Agate bijusi turīgu vecāku meita. Viņa dzīvojusi Sicīlijas salā kristietības pirmajos gadsimtos, imperatora Dēcija (249-251) kristiešu vajāšanu laikā. Meitene tikusi audzināta dievbijības gara un jau kopš bērnības devusi jaunavības solījumu, ka veltīs sevi tikai un vienīgi Kristum. Agate bijusi apveltīta ar izcilu skaistumu un gudrību, tāpēc daudzi dižciltīgie jaunieši tikojuši pēc viņas rokas, taču tikuši atraidīti.

Agate iepatikusies arī Katānijas pilsētas pārvaldniekam Kvintiānam, kurš pavēlēja viņu atvest pie sevis. Nojaušot pārvaldnieka nodomus, Agate iegājusi savā istabā un uz ceļiem lūgusies, lai Jēzus Kristus piešķir viņai žēlastību labāk mirt mocekles nāvē, nekā tapt apraiptai no tirāna rokas. Pēc lūgšanas viņa devusies pie Kvintiāna, kas, ieraugot skaistuli, iededzies neganta kaislībā un vēlējis viņu iegūt, taču Agate viņam atteikusies.

Cietāka par dimantu

Negūdamas panākumus, Kvintiāns nodevis Agati kādas netiklas sievietes Afrodīzes rīcībā, pie kuras viņai bijis jāpaliek veselu mēnesi. Afrodīzei bijušas piecas meitas, kuras visas centušās Agati sakārdināt ar tērpjiem, cienastiem, izklaidēm, lai viņa pieņestu upuri elku dieviem. Bet Agate nepadevusies kārdinājumiem, raudājusi un lūgusi Dievu, līdz beidzot Afrodīze bijusi spiesta atzities Kvintiānam, ka drīzāk dimantu varētu padarīt mīkstu, nekā ievest kārdināšanā Agati. Sakaitinātais pārvaldnieks līcis viņu iemest tumšā cietumā, bet otrā dienā, veloties skaisto meiteni tomēr glābt, atsaucis pie sevis un jautājis, vai viņa vēloties dzīvot. Agate atbildējusi, ka vēlas gan, bet viņas dzīve un pestīšana esot tikai un vienīgi Jēzus Kristus. "Jūsu draudiem būs grūti mani iebaidīt. Kā briedis meklē dzīvā ūdens avotu, lai veldzētu slāpes, tā es vēlos atdot savu dzīvību Pestītājam, kas mani ir atpestījis ar savām asinīm." Šādi vārdi nokaitinājuši Sicīlijas pārvaldnieku līdz baltkvelei.

Kvintiāns līcis jaunavu mocīt: likt uz moku sola, sist ar dzelzs āķiem un dedzināt sānus ar nokaitētām dzelzīs platēm, visbeidzot pavēlējis ar uguni nokaitētām stangām izraut vmai krūtīs. Cietumā cietējai parādījies apustulis Svētais Pēteris un dziedinājis viņas brūces. Atkal atvesta uz mocībām, Svētā Agate pārsteigusi Kvintiānu ar to, ka viņas krūtīs bija neskartas. Tad viņu atkal sākuši mocīt. Šajā laikā Katānijas pilsētā sākusies zemestrī-

No ugunsgrēka sargā
arī Agates formula
MSSHDEPL, kas nozīmē
Svētās Agates slavinājumu:

**MENS SANCTA,
SPONTANEUS HONOR
DEI ET PATRIAE
LIBERATIO...**

Formula jāuzraksta uz
baltas lapas un jānēsā līdzī.
Otru eksemplāru ieteicams
atstāt mājās – pret uguns
nelaimēm.

ce. Atvērusies zeme aprijusi Kvintiāna tuvākos draugus. Pārbiedētie pilsētas iedzīvotāji atskrējuši pie Kvintiāna un pieprasījuši, lai viņš pārtrauc mocīt Agati. Baidoties par tautas dumpi, Kvintiāns aizsūtījis Agati atpakaļ uz cietumu, kur mocekļa, pateikusies Dievam, 250. gada 5. februārī mierīgi atdeva savu dvēseli Kungam.

Paglābj no vulkāna izvirduma

Gadu pēc Agates nāves sākās spēcīgs Etnas vulkāna izvirdums. Ta kā Katānija atrodas tā piekāpē, katānieši – gan kristieši, gan nekristieši – skrējuši pie Agates kapa, paņē-

Arī daudzi šoferi vadā
sev līdzī automašīnās
Agates maizi, lai
izvairītos no avārijām.

Pie Svētās Agates
aizbildniecību lūdzas
sievietes ar krūšu
dziedzeru vainām un
citām sieviešu kaitēm.

muši plīvuru, kas bija aplājis tās pieri, un izklājuši to lavas straumes priekšā. Noticis brīnums – lavas straume sadalījusies un nav skārusi pilsētu. Pēc šā notikuma Svētās Agates kulta diezgan ātri izplatījies gan Rietumos, gan Austrumos un sasniedzis pat Rietumāfriku. Kopā ar Ceciliju, Lūciju un Agnesi Svētā Agate ir starp tām pirmo gadsimtu Romas baznīcas mocekļiem, kuru slava izplatījusies tālu aiz viņu dzimtās zemes robežām. Svētās Agates piemiņas dienā tiek svētīta maize, ūdens un dažās zemēs arī sāls. Ir daudz liecību par to, ka Svētā Agate palīdzējusi pret uguns nelaimēm. Stāsta, ka pirms vairākiem gadsimtiem Svētā Agate paglābusi Krakovu no postoša ugunsgrēka, kad tur aizdegušās noliktavas apdraudējušas visu pilsētu. Kāda sieva izmisumā lūgusi Svētās Agates aizbildniecību un iemetusi viņas svētkos svētīto maizi liesmās. Brīnumainā kartā uguns pamazām apdzisusi.

Sicīlijā no 3. līdz 5. februārim tiek svinēts Svētās Agates festivāls – lielākais reliģiskās procesijas festivāls Itālijā. Tā laikā notiek procesija ar Svētās Agates statuju. Gājiens ilgst visu dienu, un tiek apmeklētas tās vietas pilsētā, kas saistās ar svētās mocībām.

Populāra arī Latvijā

Svētās Agates diena no seniem laikiem ir pazīstama arī Latvijā, pārsvārā gan tikai Latgalē, kur dažādos novados ir pierakstīti ticējumi: "Svētās Agates dienā jāsvēta maize. Kad izceļas ugunsgrēks, šīni dienā svētītā maize jāapnes trīs reizes ap degošo māju un jāiesviež iekšā, tad uguns apdzīsies.

Lai kā tur būtu ar uguns nelaimēm, arī man Svētās Agates maizes garoziņa ik dienas ir līdzī somā. Kas to lai zina, varbūt šī cēlā un brīnišķīgā svētā ir viens no eņģeļiem. kas mūs pasargā no ļauna pateicībā par to, ka mēs pašļaujames un ticam viņas mūžīgajam ligavainim. ●

Sapņu un miega magija

Jauno gadu vienmēr sākam ar kādu apņemšanos. Viena no populārākajām, sevišķi dāmām, ir atbrīvoties no liekajiem kilogramiem un iegūt slaidu augumu. Cīņā ar kilogramiem palīgā nāk gan simorons, gan Mēness fāzes.

▼ *Čovija Pozņaka*

Konsultējusi fen šui speciāliste un numeroloģe
DITA BLŪMA

Aitu gans

Vissenākā metode ātrākai aizmigšanai ir aitu skaitīšana. Nostādiet aitas pie žoga un domās lieciet lēkt tam pārī. Aitu skaitīšana palīdz koncentrēties, izspiežot no domām ikdienas nebūšanas. Ja skaita aitas, par kaut ko citu domāt nav laika.

Nakts pieraksti

Turiet pie gultas pierakstu kladi un pildspalvu, jo nereti sapņos var redzēt zīmes. No rīta varēsiet tās pierakstīt. Ja sapņos redzat ciparus, varbūt tas ir laimīgās loterijas biļetes numurs.

Ūdens glāzes tehnika

Nemiet glāzi ar ūdeni. Tieši pirms miega izdzeriet pusi un pie sevis saki: "Tas ir viss, kas man jāizdara, lai problēmu atrisinātu." No rīta tūlīt pēc pamošanās izdzeriet atlikušo ūdeni un saki: "Tas ir viss, kas man bija jāizdara, lai problēmu atrisinātu." Pāris dienu laikā atnāk informācija, kā risināt problēmu. Ja ne, problēma atrisināsies pati no sevis.

Sapņu vadīšana

Banāni un ķirši

Ja jūs moka bezmiegs, iegādājieties debeszilu šķīvi vai bļodu, kurā 27 (3x9) minūtes pirms gulētiešanas nolieciet banānus vai ķiršus. Tos apēdiet, deviņas reizes lēnām veiciet dziju ieelpu un izelpu, iztīriet zobus un ejiet gulēt.

Lai piepildās!

Ja grib, lai sapnī redzētais piepildās, par to nevajag skaļi runāt. Savukārt, ja redzēts kas ļoti slikts, nepatīkams, ja nosapņota situācija, kurā negribat nokļūt, sapnis pēc iespējas ātrāk kādam jāizstāsta.

Pasaka pirms miega

Galvenais varonis pasakā esat jūs. Ļaujiet vaļu fantāzijai – ietērpiet sevi visskaistākajās drēbēs, aprakstiet katru detaļu, "iemitiniet" sevi krāšņā pilī ceļojiet apkārt pasaulei. Pasakas ir visvarenas, tām ir spējas piepildīties. Šī metode apvieno vairākas tehnikas. Pirmkārt, vizualizācija palīdz iedzīvināt vēlmes. Otrkārt, tas ir simorons – sapņojiet nekautrējoties, lai ar šo pasaku tā piesātinātos, ka tā apņiks un vairs nesaistīs rūsu domas. Treškārt, jūs ātri aizmīgsiet. Kāpēc? Tāpēc, ka nomierināsieties.

Aukstuma efekts

Pirms došanās pie miera izvairieties gulāmistabu. Spilvendrānu salokiet trīs kārtās, ielieciet zilā maisiņā un ievietojiet uz pussundu saldētavā, tad uzvelciet to spilvenam un trīs reizes spilvenu apgrieziet, pirms noliekat galvu uz tā.

Indiāņu mantojums

Sapņu ķērājs ir rokdarbs, ko pakar virs gultas, lai tas sašķirotu labos un sliktos sapņus. Labie sapņi tiek noķerti tīklā, bet sliktie izkrit caur tīkla caurumiem un pazūd nebūtībā. Ar sapņu ķērāju virs gultas nerādās murgi, sapņi ir tikai gaiši, vai arī gulētājs sapņus neredz nemaz.

Zilizaļā gulta

Ja jums ir bezmiegs, jālieto zila vai zaļa gultas veļa, arī pidžamā un naktskrekļā vēlams ievērot šīs krāsas. Lieliski palīdz lavandu pušķītis vai maisiņš, kas pārsiets ar zilu vai zaļu lenti.

Sātana advokāts

Krievu literāts **Mihails Bulgakovs** savu spožāko darbu *Meistars un Margarita* pabeidza vien nelielas divas nedēļas pirms savas nāves. Tā pa īstam nesagaidījis ilgi kāroto atzinību, Bulgakovs, kā saka, ar vienu kāju būdams jau citos medību laukos, kļiedza: "Jāiet! Uz priekšu!" Iespējams, tas bija mirklis, kad talantīgais rakstnieks beidzot atrada gaismu.

▼ Ilze Pole

Vai tu domā, ka es šonakt gulēju? Es biju audiencē pie sātana, – 1903. gadā divpadsmitgadīgais Miša teica māšai. Lai arī tuvinieki to uzskatīja par kārtējo bērna jociņu, šis bērnībā piedzīvotais sapnis vai iztēles auglis Bulgakova prātā atbalsojās gadiem ilgi un iedvesmoja iemiesot nelabā tēlu vairākos savu darbu personāžos.

Nekas nespēj vairāk pastāstīt par izcilo krievu rakstnieku kā viņa darbi. Bulgakova daiļrade ir viņa dzīves, sajūtu, viziju un fantāziju kokteilis. Literāta radītie tēli joprojām dzīvo uz teātra skatuve un filmās. Cilvēki atkal un atkal pārlasa viņa darbus, lai saprastu miklas, ko Bulgakovs tik prasmīgi paslēpis savos stāstos. Lasot rindas no viņa spožākajiem meistardarbiem – *Meistara un Margaritas*, *Baltās gvardes*, *Jaunā ārsta piezīmēm* un citiem – nepamet sajūta, ka rakstnieks ir tepat, lūkojas pār plecu un vada pa savu radīto tēlu takām. Kas bija Bulgakovs – Meistars, kurš savu dzīvi nespēja iedomāties bez mīlotās Margaritas? Varbūt viņa pēdējās lugas varonis – taisnīguma bruņinieks Dons Kihots? Bulgakovam patiesi piemita bruņnieciska, virišķīga, atklāta un cildena attieksme pret dzīvi un cilvēkiem. Bez laipnības un cilvēkmīlestības viņam piemita arī nesalaužama pašcieņa un neatkarība. To pierāda rakstnieka spēja nepadoties čekistiem, kuri uzskatīja rakstnieka darbus par neatbilsto-

Vai tu domā, ka es šonakt gulēju? Es biju audiencē pie sātana!

šiem padomju ideoloģiskajām prasībām. Lai arī Bulgakova draugi mēģināja viņu pierunāt uzrakstīt kādu agitējošu lugu, rakstnieks spītīgi atrauca: "Nē, es labāk lampu pārdošu!"

Spalvas vietā skalpelis

Mihails Bulgakovs piedzima 1891. gada 15. maijā Kijevā. Viņa tēvs Afanasijs Ivanovičs Bulgakovs bija Kijevas Garīgās akadēmijas profesors un grāmatu cenzors reliģiskajos jautājumos, bet māte Varvara Mihailovna – izbijusi skolotāja un, kā Mihails viņu dēvēja, "taisnīguma karaliene". Bulgakovs ģimenē bija vecākais dēls. Viņam bija četras māšas – Nadežda, Vera, Jelena un Var-

vara – un divi brāļi: Ivans un Nikolajs. Rakstnieka bērnība un jaunība aizritēja idilliskā, klusā un dārzos iegrīmušā Kijevas nostūrī – stāvajā Andreja nogāzē pie Podolas. Bulgakova mājas numurs bija 13. Vai sakritība? Daudziem viņa talanta cienītājiem gribētos domāt, ka ne. Rakstniekam, kuram bija lieliskas attiecības ar nelabo, taču piedien dzīvot velna duča skaitļā mājā. Ēkas otrajā stāvā, kurā dzīvoja Bulgakovu satīcīgā ģimene, pēc vairākiem gadiem rakstnieks lika apmesties sava romāna *Baltā gvardē* varoņiem – Turbinu ģimenei. Draudzība, cieņa un savstarpēja mīlestība, kas valdīja starp vecākiem un bērniem, padarīja četru māsu un trīs brāļu bērnību bezrūpīgu un laimīgu.

Nelabā dzīvoklis

Piecdesmitais dzīvoklis Lielajā Dārza ielā 10, Maskavā (attēlā), kļuvis par Mihaila Bulgakova daiļrades cienītāju svētceļojuma vietu. Šajā komunālajā dzīvoklī rakstnieks aizvadīja savus pašus grūtākos gadus nabadzībā un neieredzēja to ar visiem saviem dvēseles spēkiem. Varbūt tāpēc arī iemītināja šeit sātanu Volandu ar visu viņa sviņu. Bez svētceļojumiem uz dzīvokli agrāk notika arī jauno spēku saieti Patriarhu dižos, kur viņa meistardarba pirmajās rindās satiekas varoņi – žurnāla redaktors Mihails Berliozs un dzejnieks Ivans Nikolajevičs. Interesanti, ka savu otro sievu Ļubovu Belozersku Bulgakovs bildināja uz soliņa pie Patriarhu dižiem – turpat, kur satiekas viņa varoņi. Tomēr *Meistars un Margarita* netapa šeit, bet gan rakstnieka mājas pirmajā stāvā Lielajā Pirogova ielā. 2007. gada 26. martā rakstnieka dzīvoklī Lielajā Dārza ielā tika atklāts pirmais Mihaila Bulgakova muzejs, kas glabā atmiņas par rakstnieka trauksmaino dzīvi un radītajiem tēliem.

Ingas Rogas režisētā Bulgakova luga *Zojkina kvartira* pirmizrādi uz Valmieras teātra skatuves piedzīvoja 2012. gada 18. septembrī. Bulgakovs *Zojkina kvartira* varoņus iemītinājis savā "nelabā dzīvoklī" Lielajā Dārza ielā 10.

Skolas gados Bulgakovs no vieglprātīga puikas kļuva par aizrautīgu lasītāju. Viņš iepazīna Nikolaja Gogoļa darbus, kuriem uzticās palika uz visu mūžu. Ar laiku par jaunieša mīlākajiem autoriem kļuva arī Aleksandrs Puškins, Fjodors Dostojevskis un Čārlzs Dikenss. Ģimnāzijas pēdējās klasēs kaismīgais literatūras cienītājs pats sāka rakstīt satīriskus dzejoļus un humoreskas, kuras mājās izspēlēja viņa māsa un brāli.

Bulgakova otra lielākā aizraušanās bija teātris. Jaunais puisis izmantoja katru iespēju doties uz Solovceva drāmas teātra galeriju, lai izbaudītu skatuves maģisko auru.

Tomēr pēc ģimnāzijas beigšanas Bulgakovs nelāvās savām humanitārajām tieksmēm, bet iestājās Kijevas universitātes Medicīnas fakultātē. Iespējams, no saviem onkuļiem mantojis ārsta apķēribu un precizitāti, 1916. gadā jaunais puisis to ar izcilību pabeidza. Jāpiebilst, ka pa starpām Mihails

MEISTARS UN MARGARITA UZ EKRĀNA

1972. gads. Poļu režisors Andžejs Vajda izveido filmu *Pilāts un citi* Vācijas TV, balstot to tikai uz grāmatas biblišķo daļu, ko Bulgakovs savā darbā apzīmē kā *Meistara manuskriptu*.

1972. gads. *Il Maestro e Margherita* (Itālija/Dienvidslāvija). Režisors Aleksandrs Petrovičs rada filmu pilnībā pēc Bulgakova *Meistara un Margaritas* motīviem. Vienīgā neatbilstība ir tā, ka filmā *Meistara vārds* ir Nikolajs Maskodovs, bet oriģināldarbā Meistara tēls ir anonīms.

1991. gads. Britu režisors Pauls Braiers rada filmu *Incidents Jūdejā*, kurā ir tikai pastāstīts romāna *Meistars un Margarita* varoņa Ješua stāsts. Filmā pieminēts arī Mihails Bulgakovs.

1994. gads. Beidzot arī Krievijā tiek ekranizēts *Meistars un Margarita*. To izdara režisors Jurijs Kara. Lai arī filmā piedalījās talantīgi un spoži krievu aktieri (Anastasija Vertinska Margaritas lomā, Viktors Rakovs Meistara lomā un Mihails Uljanovs Pilāta tēlā), tā uz kinoekrāniem nonāca tikai 2011. gadā.

2005. gads. Krievu režisors Vladimirs Bortko, kas slavens ar Bulgakova darba *Suņa sirds* adaptāciju, radīja desmit *Meistara un Margaritas* minisērijas, kur krievu aktieris Aleksandrs Galjbins atveidoja Meistaru, Anna Kovalčuka – Margaritu, Oļegs Basilašvili – Volandu.

ļāvās jaunības dullumam un 1913. gadā apprecējās ar savu pirmo sievu Iatjanu Lappu. Nesagaidījis diplomu, jaunais ārsts devās pusotru gadu ilgā praksē uz Smoļenskas guberņas Nikoļskas ciemu. Strādādams par lauku ārstu, inteliģentais jauniešis no profesora ģimenes ieraudzīja vienkāršo ļaužu skaudro ikdienu. Viņš izgriezta augoņus, amputēja un potēja, sniedza palīdzību dzemdētājam.

Darbs sādžā sagādāja rakstniekam iespaidus, kas noderēja visā viņa turpmākajā literārajā daiļradē. Ja nebūtu ārsta prakses šajā lauku nostūrī, droši vien nebūtu tapis romāns *Jaunā ārsta piezīmes*. Atšķirībā no citiem viņa darbiem, kas izceļas ar grotesku, fantastisku sižetu, dēmoniēm, šis vairāk atbilst kategorijai – autobiogrāfisks stāsts. Ārsta darbs, kas prasa būt ļoti reāli domājošam, nelauj grāmatas

MEISTARS UN MARGARITA MONOLOGĀ

Aktrise **KARĪNA TATARINOVA** Bulgakova *Meistaru un Margaritu* izvēlējās runāt savā diplomdarbā:

"*Meistars un Margarita* tolaik bija un joprojām ir viena no manām mīļākajām grāmatām. Stāsts, kas vienlaikus eksistē n-tajās dimensijās, absolūti virtuāls sižets. Esmu lasījis vismaz deviņas reizes dažādos laikos un aizvien it kā pirmo reizi (vistiešākajā nozīmē!). Tas mani ir fascinējis visvairāk. Manā izpratnē tā arī ir visielākā mistika – talants, kurš spēj radīt ko tādu! Laikmets, vēsturisko faktu traktējums,

varoņiem lidināties fantāziju plašumos.

1918. gadā Bulgakovs kopā ar sievu atgriezās Kijevā un atvēra ārsta praksi. Viņš strādāja par venerologu, un pie viņa nāca gan prostitūtas, gan dezertieri. Rakstnieks piedzēja vācu un pēcāk Sarkanās armijas okupāciju. Viņš savām acīm skatīja asiņaino cīņu par pilsētu, upurus, ko vēlāk aprakstīja romānā *Baltā gvarde*. Šajā laikā rakstniekā pašā valdīja istis kaujas lauks. Ārstēdams ar difteriju slimu bērnu, viņš saindējās. Šī sērga izpaudās kā sāpīga nieze. Ārsts viņam parakstīja morfiņu, no kura jaunais Bulgakovs kļuva atkarīgs.

Krāsns – iecienītākā redakcija

Uz visiem laikiem pametis medicīnu, 1921. gada septembrī Bulgakovs pārcēlās uz Maskavu. Viņš aktīvi nodevās rakstīšanai. Viens no Bulgakova dienasgrāmatas ierakstiem vēsta: "Es uzskatu, ka balss, kas mani pavada tagad, ir pravietiska. Tā ir. Es neredzu nekādu citu darbu sev, es varu būt tikai rakstnieks." Viņš meistarīgi saplūda ar saviem varoņiem, rakstīja bez grūtībām, tomēr bez žēlastības spēja savus darbus pārlabot un citreiz pat vieglu roku iemest krāsni. "Krāsns man jau sen kļuvusi par visieciņtāko redakciju," viņš atzinās kādā vēstulē. "Tā man pa prātam tāpēc, ka, nekā nepeldama, ar vienādu patiku aprij gan veļas mazgātavas kvītis, gan aizsāktas vēstules, gan – ak, kauns un negods – arī dzejas!"

1924. gadā Bulgakovs sāka rakstīt *Sātaniādi*, bet nākamajā gadā paziņas uzdāvināja viņam Aleksandra Čajanova stāstu *Venediktovs jeb Neaizmirstamie manas dzīves notikumi*. Tas ir par paša nelabā uzturēšanos Maskavā, un galvenā varoņa uzvārds ironiskā kārtā ir Bulgakovs. Tad tiek radīti vēl divi stāstu krājumi: *Liktenīgās olas* par dzīvi Padomju Savienībā un sen iecerētā *Baltā gvar-*

de. 1926. gadā jau pazīstamais rakstnieks atgriezās pie vēl vienas bērības mīlestības – teātra. 1928. gadā trijos Maskavas teātros tika iestudētas trīs viņa lugas: *Zoņas dzīvoklis*, *Sarkanā sala* un *Turbīnu dienas*.

Ar auklīnām pieburtais

Savu spožāko darbu *Meistars un Margarita* Bulgakovs rakstīja no 1928. līdz 1940. gadam. Tas bija viņa "pēdējais vārds", "pēdējā saulrieta romāns", kā autors pats to dēvēja. Rakstot romānu, Bulgakovs sāka tikties ar Jelenu Šilovsku, būdams vēl precējies ar otro sievu Ļubovu Belozersku. Ar Jelenu rakstnieks iepazinās gluži nejauši kādā Maskavas mājā. Jelenai atsējās auklīņas uz piedurknes, un viņa palūdza Bulgakovu tās sasiet. "Piebūra!" vēlāk bieži teica rakstnieks par savu isteno Margaritu.

Uzzinājuši par rakstnieka iesākto romānu, čekisti lika viņam to sadedzināt. Pusi no manuskripta iemetis krāsni, Bulgakovs

Vēlu naktī rakstnieks Tverskas ielā ieraudzījis lielu, melnu kaķi, kas pēkšņi pazudis viņa acu priekšā. Daudzi vietējie iedzīvotāji apstiprinājuši kaķa spoka esamību – tas parādās pusnaktī un tikpat nemanāmi pazūd.

1930. gadā rakstīja valdībai: "Tagad es esmu iznīcināts. Es pats savām rokām iemetu krāsni uzmetumu romānam par pašu nelabo." Izmisušais autors vēstulē lūdza darbu teātri. "Ja nav iespējams mani norīkot par režisoru, lūdzu man piešķirt statista vietu. Ja arī tas nav iespējams, lūdzu mani pieņemt par skatuves strādnieku." 1930. gada aprīlī Staļins pats viņam piezvanīja, un Bulgakovs tika uzņemts Maskavas Dailes teātra trupā par režisora palīgu. 1934. gadā Bulgakovs no Maskavas Dailes teātra aizgāja un sāka

strādāt Maskavas Lielajā teātri, kur darbojās līdz pat 1938. gadam. Tomēr alkas pēc rakstīšanas bija tik spēcīgas, ka, arī strādājot teātri, literāts turpināja iesāktu darbu pie romāna *Meistars un Margarita*. Tā bija viņa grēksūdze, ko līdz nāvei vajadzēja pabeigt, tāpēc autors arī pierakstījis: "Ak, Kungs, palidzi pabeigt romānu! 1931. gads." Nav noslēpums, ka daudzi *Meistara un Margaritas* varoņi ir radīti, iedvesmojoties no Bulgakova paša piedzīvotā. Piemēram, par kaķi Behemotu klist nostāsti, ka rakstnieks, vēlu naktī atgriežoties mājās, Tverskas ielā ieraudzījis lielu, melnu kaķi, kas pēkšņi pazudis viņa acu priekšā. Daudzi vietējie iedzīvotāji apstiprinājuši kaķa spoka esamību – tas parādās pusnaktī un tikpat nemanāmi pazūd.

Volandā, darba galvenajā tēlā, kas bija domāts kā velns, sātans vai nelabais, daudzi saskatīja Gētes *Fausta* Mefistofeli un Staļina iezīmes. Zīmīgi, ka Bulgakovs tieši nelabajam ieliek mutē vārdus, ka "manuskripti nedeg", un tā it kā smeļoties parāda padomju varai, ka viņa ilgi lolotā darba melnraksts spēj atdzimt no pelniem.

Atvadas ar smaidu

1939. gadā rakstnieks smagi saslima ar nieru kaiti. Tai sekoja arī redzes zudums. Tomēr pat nedziedināmā slimība nelāva Bulgakovam apstāties. Divas nedēļas pirms savas nāves rakstnieks sievai Jelenai diktēja labojumus, lai gan tolaik nebija ne mazāko cerību, ka darbu jebkad publicēs. Atbalstīties augstos spilvenos, ar melnu cepurīti galvā, tumšās acenēs, izģindis un garš. Romāns tapa mokoši, tika pārstrādāts līdz pašai pēdējai stundīnai, līdz agonijai, kad tumsas spēki plosīja viņa dvēseli. Ceļu uz gaismu viņš tā pa istam atrada tikai pēc nāves 1940. gada 10. martā, ko aprakstījusi arī autora sieva, kuras rokās viņš nomira: "Ciešanas bija tik ļoti izmaiņjušas viņa seju, ka gandrīz nevarēja pazīt. Es ar šausmām domāju, ka nekad vairs neieraudzišu Mišu tādu, kādu es viņu pazinu. Bet pēc nāves seja kļuva apmierināta, gandrīz laimīga, jauna. Lūpas rotāja viegls smails. Visu to saskatīju ne tikai es, par to ar izbrīnu runāja visi, kas viņu redzēja." Bulgakova pēdējais darbs, lai arī stipri cenzēts, pirmo reizi tika nopublicēts 1966. gadā avīzē *Moskva*. Šķiet, izcilais rakstnieks tajā ielicis visu savu žilbinošo talantu, satīru un asumu un radījis meistardarbu, kas dzīvos mūžīgi. ●

nemainīgā lietu kārtība un cilvēcisko vājību, kļūdu atkārtojuma rēbuss, smeldze un nepārspējams humors. Gatavojoties diplomdarbam, mistiskus un neparastus gadījumus neatceros, un Bulgakovs arī "ciemos nenāca". Domāju, ka viņu pašu mocīja šādas tādas vīzijas, tāpēc jau viņš arī šo darbu "norakstīja" no sevis nost.

Sapņos gan man rādījās *Meistara un Margaritas* romāna varoņi. Tiesa, citos notikumos, situācijās nekā romānā. Bet tā notiek ar jebkuru personāžu, kuru veidoju. Sejas neatceros, nebija... Varbūt tāpēc, ka šo materiālu gatavoju kā monologu."

DĒJĀ VU kā brīdinājums

Aivaram nav paveicies sastapt gaišreģus vai zīlniekus, kas precīzi spētu pareģot nākotni, tomēr to, ka tas ir iespējams, viņš nenoliedz, jo izbaudījis nervus kutinošu pieredzi ar sapņiem, kas mats matā mēdz realizēties dzīvē. Ir tāda sajūta, ko sauc par *dējā vu*, bet tas, kas notika ar Aivaru, šķiet, ir kaut kas daudz, daudz nopietnāks.

Pirmais gadījums bija agrā bērnībā, kad man nebija ne mazākās nojausmas par citām dimensijām, pasaulēm vai maģiju. Kādā pavasara dienā biju par daudzsaskrējies pa āru, priecājoties par pavasara tērcītēm, strautiņiem un siltajiem saules stariem, un diezgan smagi saaukstējos. Tik ļoti, ka pat no gultas isti nespēju izkāpt. Un tajās pāris dienās, ko pavadīju tādā kā pusnomodā, bija daudz sapņu un murgu, ko brīžam bija ļoti grūti atšķirt no realitātes. Viens sapnis bija īpaši skaidrs. Tā nianse un noskaņu atcerējos pat tad, kad biju jau pilnīgi vesels un atkal varēju skriet pa āru.

Dedzinātājs bez vainas

Mēs dzīvojam laukos, kur katram bija kaut vai neliela saimniecība – kāds siena šķūnis vai kūtiņa lopiem. Togad kaimiņi, kuru mājas varēja redzēt pa mūsu virtuves logu, bija nomainījuši savam siena šķūnim jumtu – baltie koka šindeli spīdēja pa gabalu. Un toreiz sapni es redzēju izmīsušu kaimiņmājas saimnieci, kas pāri dārzam nēlabā balsi blāva: "Jāni, Kristīn (tā sauca manus vecākus), palīgā, žigli palīgā!" Tālāko es pēc tam nekādi nespēju atcerēties, bet šo sapni baisu padarīja tas, ka viss notika naktī un uz saucēju no šķūņa puses krita divaina atblāz-

ma. Lai gan to tieši neredzēju, bija skaidrs, ka deg siena šķūnis.

Es, protams, par savu sapni pastāstīju vecākiem. Viņi centās nomierināt, ka tie ir tikai drudzā murgi, bet man bija pārliecība, ka viss nav tik vienkārši. Pēc pāris mēnešiem kādā augusta naktī pamodos ar savādu trauksmes sajūtu. Kaut kas lika man doties ārā. Ātri uzrāvu kādas nebūt drēbes un devos uz ārdurvim. Pavēru durvis un ieraudzīju jau reiz skatītu ainu – puse kaimiņu siena šķūņa jaunā jumta bija liesmās. Nespēju ne pakustēties, ne pakliegt. Mirkļi it kā sastinga, un tad mana sirds sāka daudzies kā negudra. Pēc kāda brīža atpapos un pagriezos, lai skrietu modināt vecākus, te pēkšņi ieraudzīju pāri dārzam skrienam kaimiņieni, un atskanēja jau dzirdētais: "Jāni, Kristīn, palīgā, žigli palīgā!" Bet pēc tam sekoja ļaunākais, ko atminos dzirdējis: "Aivariņ, tas biji tu?" Ar dziļu sašutumu un nožēlu izteiktais iautājums mani galīgi satrieca. Aizcirtu durvis un skrēju uz savu istabu.

Pēc pāris stundām manas istabas durvis pavēra mamma. Viņa ņēmās mani tincināt, vai tiešām tas biju es, kas aizdedzināja šķūni. Ta arī neviens mājās isti nenoticēja manai nevainībai un nejausējai sakritībai. Un kaimiņi ne tik. Visu acis biju kļuvis par dedzinātāju un no šīs slavas netiku vaļā līdz pieauguša vecumam – visās apkārtējās ugunsnelaimēs kā pirmo vainīgo vienmēr pārbaudīja mani. Nelidzēja pat ugunsdzē-

sēju versija, ka iemesls, visticamāk, ir mitrs siens, kas uzkarsis un izraisījis nelaimi.

Aizguļoties izvilkta laimīgā loze

Pēc tam ilgu laiku nekas tāds negadījās. Un tikai kādu pusgadu pirms došanās armijā nosapņoju, ka esmu aizguļējies un nakti skrienu uz autobusu, lai noteiktajā laikā ierastos iesaukšanas punktā. Sapnis beidzās ar ainu, kurā bija autobuss, kam pie atvērtām priekšējām durvīm stāvēja vairāki smēķējoši stāvi, kas māja ar rokām un sauca: "Aivar, kur tu kavējies? Gandrīz jau aizbraucām bez tevis." Tie bija mani klasesbiedri. Pēc pamošanās sāku prātot, kas gan šoreiz varētu atgadīties. Bet tad tas notika. Vakarā pirms aiziešanas armijā ar draugiem atzīmējām šo faktu, aizsēdējāmies mazliet par ilgu, un

Par sapni atcerējos vien tad, kad jau atgriezos mājās no dienesta. Izrādījās, ka visi mani klasesbiedri toreiz bija nonākuši Afganistānā.

Tā arī neviens mājās īsti
nenoticēja manai nevainībai un
nejaušajai sakritībai. Un kaimiņi
ne tik. Visu acīs biju kļuvis par
dedzinātāju un no šīs slavas netiku
vaļā līdz pieaugušā vecumam.

nākamais rīts bija smags. Pamodos stundu vēlāk, nekā būtu vajadzējis. Līdz lielajam ceļam un pieturai bija liels gabals, tāpēc bez brokastīm un atvadām metos skriet. Un tad uzvirvoja pazīstamā sajūta, ka tobrīd notiekošais jau kaut kur ir redzēts, justs, piedzīvots. Sirds atkal daudzījās kā traka, un es apstājos. Sajūta pazuda. Atsēdos turpat ceļmalā un domāju, kas gan nu notiks, kādas nepatikšanas būs. Ta sēžot aizsnaudos un pamodos vien tad, kad pusdienas saule sāka karsēt piekalniti. Uz mājām iet negribējās, tāpēc devos cauri mežinām pie drauga. Tur sabiju krietnu laiku, līdz visbeidzot atgriezos mājās, kur mani gaidīja ne vien pārsteigtie tuvinieki, bet arī vēsts, ka milicija mani trīsreiz braukusi meklēt, jo es neesot ieradies komisariatā. Nākamajā dienā turp devos labprātīgi. Nezinu, vai kāds īpaši parūpējās par manu militāro karjeru, bet dienēt vajadzēja smagos apstākļos pie Ķinas robežas. Lai gan jāatzīst, ka smagi tie bija tikai sākumā. Kā jau daudzi, dienesta laikā pamanījos labi iekārtoties, tā ka nekā netrūka – ne ēdamā, ne dzeramā, ne ugunīgu meiču ar mandeļu formas acīm. Īsti pat mājās negribējās doties.

Par sapni, ko redzēju pirms armijas, jau biju piemirsis. To atkal atcerējos vien tad, kad jau atgriezos mājās no dienesta. Izrādījās, ka visi mani klasesbiedri toreiz bija nonākuši Afganistānā. Ilggadējais solabiedrs Guntars mājās nepārnāca, bet vairāki guva smagos ievainojumus un uz mūžu palika

Tikai tad pār mani
nāca apjausma,
ka šie *dēja vu*
ir brīdinājumi.

invalidi. Viens klases divainītis pēc piedzīvotajām šausmām kļuva pavisam savāds un galu galā sajuka prātā. Toreiz iesaukšanas dienā viņi tiešām bija aizturējuši satiksmes autobusu – divdesmit minūtes gaidījuši, līdz atmetuši ar roku. To bija grūti apjēgt. Liktenis mani bija aizvedis citos ceļos.

Apjausma par brīdinājumu

Nākamo *dēja vu* piedzīvoju studiju laikā. Ziemā miegā redzēju viziju, ka staigāju pa būvlaukumu un kāds no jaunceltnes sauc mani palīgā izņemt stutes neliela laukuma pārsegumam. Nākamajā vasarā tieši iegādījās sarunāt ienesīgu darbu celtniecībā, un tad jau nebija ilgi jāgaida, līdz sapnis kļuva par realitāti. Kādu dienu, kad es gāju pie brigadiera, krievu tautības strādnieks sauca mani palīgā. Sākumā izlikos nedzirdam, protams, izpelnoties spēcīgu lamu vārdu straušes. Tad atbildēju, lai kļiedzēs labāk pats laižas prom, ka tur nav droši, bet viņš laikam mani pārprata, uztvēra to kā izaicinājumu

un turpināja blaustīties, gan pārtraucot darbu un panākoties pāris soļu uz manu pusi. Divas lauztas ribas un ievainojumi galvā, bet, iespējams, tā es viņam izglābu dzīvību, jo vietā, no kuras viņš, kāpdamies uz manu pusi, uzsāka savu izkopto daiļrunību, vidēja betona gabalu kaudze. Paldies Dievam, viņu aizskāra vien daži.

Tikai tad pār mani nāca apjausma, ka šie *dēja vu* ir brīdinājumi. Ja tos izdodas piefiksēt, var izvairīties no lielām nepatikšanām. Bija vēl pāris reizi, kad zīmīgie sapņi mani, iespējams, glāba. Lai gan cilvēka miegs un sapņi tiek pētīti gadiem, joprojām nekur neesmu atradis ticamu izskaidrojumu bieži pieminētajai parādībai, kas ir tik tuva pareģošanai, *dēja vu* sajūtai. ●

Dziednieciska mūzika Jūsu Harmonijai!

Uzlabo enerģētiku tīrību un līdz ar to fiziskās sajūtas.

Uzzini vairāk un Izjūti pats!

Rīgā, Valmieras ielā 3.1.-11, Tel.26779991
zieds@magistery.eu www.magistery.eu

www.relaxmusic.eu

Vientuļā džungļu princese *Ankora*

Par spīti nabadzībai, kas valda Āzijas valstī Kambodžā, tās iedzīvotāju lielākā bagātība ir džungļos ieskautā akmens pilsēta Ankora, kas senajā pasaulē ziedēja kā lielākā un varenākā metropole. Dievišķā pilsēta ik gadu piesaista vairāk nekā divus miljonus tūristu.

▼ *Ilze Pole*

Šķiet, ka monstrozais akmens masīvs džungļu sirdī uzcelts ar milzu rokām. Patiesībā senpilsētas veidošanā izmantots vergu darbs. Ankoras platība ir 100 kvadrātkilometri, un tajā cauri gadsimtu lokiem kā milzīgas čūskas izlocījušās svētnīcas, grandiozi tempļi, dievišķas skulptūras un ūdens rezervuāri, saglabājot senatnes elpu. Lai arī dusošās džungļu princeses miegu ik dienas traucē simtiem tūristu, tā joprojām spītīgi neatklāj visus savus noslēpumus. Pārdabiska un līdz galam neizzināta pilsēta, kurā cilvēki dzīvojuši harmonijā ar dieviem un dievietēm... Un varbūt dzīvo arī šodien.

Akmens pilsēta ar 39 valdniekiem

Tempļu pilsēta Ankora pastāvēja no 9. līdz 15. gadsimtam. Tā bija khmeru impērijas galvaspilsēta. Khmeri arī mūsdienās ir dominējošā etniskā grupa Kambodžā un veido apmēram 90 procentu no visa iedzīvotāju skaita.

Plaukstošā akmens pilsēta savas pastāvēšanas laikā piedzīvoja 39 valdniekus. Katram valdniekam tika uzcelts atsevišķs tempļis, kurā glabājās valdnieka *inga* – viņa

JA VĒLATIES NOKLŪT ANKORĀ

✦ Ankora atrodas trīs kilometrus no modernās Siemreapas pilsētas Kambodžas ziemeļrietumos, un no tās uz gleznaino pilsētu var noklūt ar divriteni vai taksometru. Turpretī garāks ceļš būs mērojamams no Kambodžas galvaspilsētas Pnompenas – 242 kilometri uz ziemeļrietumiem.

✦ Vislabākais laiks ceļojumam ir no novembra līdz februārim, kad Ankorā valda vēss un sauss periods.

✦ Stāsta, ka Angkorvatā vērojams viens no skaistākajiem saulrietiem pasaulē.

✦ Ja ir paniskas bailes no čūskām un ķirzakām, pilsētas apmeklēšana nebūs domāta jums. Bet pats galvenais ir uzvilkt ērtus apavus, apskatot Kambodžas lielo bagātību.

✦ Vērts apskatīt 2007. gada novembrī atklāto Nacionālo muzeju, kas atrodas Siemreapā – tajā var iepazīties ar videostāstu par Ankoras tapšanu un apskatīt istabu ar tūkstošs budām.

✦ Khmeru virtuve ir ļoti īpaša Āzijā, un labākā vieta, kur nobaudīt izcilu garšas buketi, ir restorāns *Khmer Kitchen*.

varas talliskais simbols. Tempļi arī simbolizēja Meru kalnu, kas ir hindu dievu mājoklis un Visuma centrs.

Viens no slavenākajiem Ankoras valdnie-

kiem ir Surjavārmans II, kas impērijā valdīja no 1113. līdz 1150. gadam. Viņa laikā uzcelts grandiozais Angkorvatas tempļis, kas ir viens no lielākajiem reliģiskajiem pieminekļiem pasaulē un dēvēts arī par mūsdienu pasaules brīnumu.

Par Ankoras varenāko karali uzskatāms Džajavārmans VII. Viņš uzbūvēja vairāk pieminekļu, tiltu un ceļu nekā jebkurš cits no Ankoras valdniekiem. Atšķirībā no saviem priekštečiem, kas pielūdza hindu dievus, Džajavārmans VII bija budisma piekritējs. Kad viņu 1181. gadā kronēja par valdnieku, Džajavārmans VII sevi pasludināja par dzīvo Budu. Pēc viņa prototipa veidota arī Budas akmeni kaltā seja, kas ar vieglu smīnu lūkojas uz senpilsētas apkārtni, saglabājot to pašu vēso, asinis stindzinošo atsvešinātību kā senāk. Bajona tempļi, kas atrodas Ankoras pilsētas centrā, šādas sejas ir vairāk nekā 200, un katra ir 2,5 metrus augsta. Visiespaidīgāk tās vērot saulrietā, kad gaisma to vaibstos met spocīgas ēnas. Pēc Džajavārmana VII nāves lēnām sākās senpilsētas noriets.

Dabas lolotā impērija

Ankora veidota kā kvadrātu un taisnu līniju arhitektoniska kompozīcija, un tajā simt kvadrātkilometru rādiusā izkaisīts milzīgs

Angkoras dievišķie templi

Angkorvatas templis

Templis, kurš 12. gadsimtā radīts kā valdnieka Surjavārmana II pelnu mājoklis, aizņem divus kvadrātkilometrus lielu teritoriju. Sakrālās celtnes pieci torņi simbolizē Meru kalnu, dievu mājokli, bet aizsarggrāvji, kas to apjož, ir pasaules jūru simbols. Centrālais un visaugstākais no torņiem paceļas vairāk nekā 65 metrus virs zemes. Zinātnieki uzskata, ka templis ir akmeņi veidots universa modelis. Uz Angkorvatas mūra sienām izvietotas bareljefu (tēlniecības darbu) galerijas. Uz bareljefiem saskatāmas gan eksotiskās dejojājas, gan kauju motīvi. Tempļa dejojājas Angkorvatas bareljefos atkarībā no perioda atšķiras ar savu tērpu krokojumu, matu sasuku un rotaslietu neierobežotu dažādību. Viena no galerijām ilustrē zīmīgo un slaveno motīvu khmeru mākslā – Piena jūras sakulšanu, kurā dievi un dēmoni kērušies pie Piena jūras kulšanas, lai liktu no tās dzīlēm uzpeldēt nemirstības eliksīram. Angkorvatas templis, kura teritorija ir lielāka nekā Vatikānam, celts par godu hindu dievam Višnam.

Bajona templis

13. gadsimtā veidotais templis ir otrs slavenākais pilsētas objekts aiz Angkorvatas. Tas izvietots 140x160 metru lielā taisnstūrī, un 54 tempļa torņi atgādina gaisā sacietējušas lavas šaltis. Bet, pienākot tuvāk, uz apmeklētājiem noraugās 200 milzīgas akmens sejas. Tās pavērstas uz visām četrām debess pusēm, simbolizējot karaļa Džajavārmana II *alter ego* visuresību. Karaļa seja, kas iecirsta akmeņi, tiek dēvēta par Ankoras smaida paraugu.

Ta Prohma templis

Ta Prohma templis tiek uzskatīts par vienu no pievilcīgākajiem Ankoras templiem, jo cauri gadsimtu lokiem nav zaudējis savu dabiskumu. Tas ir saglabāts tieši tāds, kāds ticis atrasts – to apvij milzīgas zidkoka saknes, kas laužas cauri tempļa akmens sienai. Par Ta Prohma radītāju uzskatīts Ankoras pirmais valdnieks Džajavārmanis II. Tempļa galvenā skulptūra personificē gudrību, un tā celta pēc valdnieka mātes līdzības.

Plaukstošā akmens pilsēta savas pastāvēšanas laikā piedzīvoja 39 valdniekus. Katram valdniekam tika uzcelts atsevišķs templis, kurā glabājās valdnieka *linga* – viņa varas falliskais simbols.

skaits dievišķo tempļu un statuju. Dažiem no šiem objektiem laika zoba pieskāriens ir jūtams vairāk nekā citiem, par ko liecina zidkoka saknes, kas aprijušas daļu no pussagruvušajiem templiem, un vinstīgu un ķerpiju apkampienos paslēpušās skulptūras. Tomēr pilsēta sevi glabā simtiem gadu senu pagātni, ko nespēj iznīcināt ne daba, ne cilvēks.

Par ziedošu metropoli Ankoru padarīja ne tikai tās valdnieki, bet arī pilsētas izdevīgais novietojums. Džungļu ieskaudās senpilsētas zeme bija auglīga un ļoti apūdeņota, tāpēc khmeriem nebija jāuztraucas par pārtikas ieguvu – raža tika nodrošināta trīs līdz četras reizes gadā. Turklāt tuvējais Tonlesapa ezers zem ūdensrožu segas slēpa bagātīgus zivju krājumus. Arī celtniecības materiālu bija pietiekami, pateicoties plašajiem mežiem. Turklāt šajā rajonā bija bagātīgas

smilšakmens, dzelzsrūdas, zelta, sudraba, vara un alvas atradnes. Bez dabas bagātībām ankorieši radīja divas milzīgas ūdenskrātuves, ko dēvēja par austrumu un rietumu baraju. Katrā no tām varēja uzglabāt vairāk nekā divus miljardus galonu ūdens lauksaimniecībā izmantojamās zemes apūdeņošanai sešus mēnešus garajā sausuma periodā.

Redzot Ankoras veiksmīgo augšupeju, vareno pilsētu iekāroja citas tautas. Pēc ilga aplenkuma 1431. gadā taizemieši ieņēma khmeru galvaspilsētu un sagūstīja tūkstošiem jaunavu, kas tika apmācīti par svētajām khmeru dejotājām. Kailkrūtīnās dejotājas ietērpa greznos tērpos un piespieda ar dejām uzjautrināt Taizemes karaliskā galma augstmaņus. Šādus tērpus Kambodžas karaliskais balets valkā vēl šodien.

Pēc pilsētas atgūšanas khmeri nespēja saglabāt agrāko varenību. Daudzi zinātnieki uzskata, ka Ankoras panikumu izraisīja vides degradācija, jo khmeri nespēja uzturēt sarežģīto ūdensapgādes sistēmu, no kuras bija atkarīga pilsētas izdzīvošana. Par Ankoras sabrukumu vēsta arī kāda budistu leģenda. Ta stāsta par valdnieku, kas pavēlēja priesteram dēlu noslīcināt Tonlesapa ezerā, jo tas apvainojis karalisko ģimeni. Saniknotais Čūs-ku dievs licis Tonlesapa ezeram pārplūst, un Ankora tikusi pazudināta. Pat mūsdienās Tonlesaps stipri pārplūst, kad no Mekongas upes taja ienāk lielas ūdens masas. Pieņemot, ka 15. gadsimtā ezers atradās daudz tuvāk pilsētai, pilnīgi iespējams, ka leģendas pamatā ir patiesi notikumi. Pēc pilsētas sabrukuma Ankoru uz vairākiem gadsimtiem aprija džungļi.

Vai zinājat?

NASA tā tika izveidota jauna Ankoras karte, kas palīdz saprast senās pilsētas vienīgumu. Piemēram, kartē ir ap 1000 cilvēku veidoti dāki un vismaz 74 sen zuduši tempļi.

- ✦ Kambodžas karogā redzams Angkorvatas tempļis.
- ✦ Kambodža tika atvērta tūrismam tikai 90. gadu vidū. Agrāk Ankoras tempļu teritorijā bija minas, kas ļāva pārvietoties pa stingri noteiktu trajektoriju.
- ✦ Ta Prohma tempļa teritorijā tika uzņemta filma *Lara Krofta - kapeņu izlaupītāja ar Andželīnu Džoliju galvenajā lomā*. Vietējie iedzīvotāji Ta Prohma tagad dēvē par Andželīnas Džolijas tempļi.

✦ Arheoloģi senās pilsētas pētniecībai aicināja talkā ASV kosmosa aģentūru

Uz jautājumu “Kas radījis šo pilsētu?”, vietējie atbildējuši: “Tā pati sevi uzcēla.”

Tauriņķērāja pieraksti

Deviņpadsmitajā gadsimtā akmens masīvu džungļu sirdi apciemoja franču priesteris Šarls Emīls Bujevo. Pabijis tur 1850. gadā, viņš par redzēto rakstījis šādi: “Tas esot valdnieka pils atliekas. Sienas bija viscaur noklā-

tas ar akmeni kaltām ainām, kas attēloja ziņoju kaujas, karavīrus cināmieš savā starpā ar šķēpiem un rungām, kamēr citi raidīja no lokiem trīs bultas vienlaikus.” Tomēr par galveno Ankoras atklājēju tiek uzskatīts franču dabaspētnieks Anri Muo, kuram uz jautājumu “Kas radījis šo pilsētu?” vietējie atbildējuši: “Tā pati sevi uzcēla.” Tropu tauriņķērājs veica pierakstus, pat uzzīmēja Ankoras karti, tomēr 1860. gadā, pirms tika uzsākta Ankoras atrakšana un atjaunošana, Muo nomira no tropu drudža. Liktenīgi, ka mirkli, kad franču pētnieks vēra vaļā vārtus uz Kambodžas pagātni, viņa paša dzīves durvis aizcirtās. ●

Īstā, vienīgā, dziedinošā un iedvesmojošā...

smarža

"Aromātiskās vannas un masāžas katru dienu ir ceļš uz labu veselību," bija pārliecināts sengrieķu ārsts Hipokrats. Jau senajos laikos cilvēki bija atklājuši aromātisko augu eļļu maģiskās īpašības un lietoja tās ik dienas, lai dziedinātu kaites, godinātu dievus un... savaldzinātu mīļotos, kā to darīja Ēģiptes valdniece Kleopatra.

▼ *Eviņa Pozņaka*

Konsultējušas SPA speciālistes **MARINA SINKA** un **GUNITA JANSONE**, **BBFactory** īpašniece **IEVA BIEDRĪTE**

Aromterapijas vēsture sniežas 6000 gadu senā pagātnē. Pirmie ēteriskās eļļas sāka izmantot ēģiptieši, kas labi pārzināja aromāta spēju ietekmēt emocijas. Katram faraonam ikdienas gaitās allaž līdzī bija smaržu flakoniņš – viens eļļas aromats izraisīja agresivitāti, lai kaujinieciskais noskaņojums palīdzētu gūt uzvaru pār pretiniekiem, cits uzlaboja garstāvokli. Drīz vien aromtera-

pija izplatījās visā pasaulē. Senajā Jūdējā Sābas ķēniņiene Zālamanam dāvināja sadalkoka ēterisko eļļu, sakot, ka tādas smaržvielas līdz šim neviens nav redzējis. Tuvajos Austrumos īpašā godā tika celts muskusa Muhameds savas reliģijas pamatā lika juteklisko izpriecu baudījumu, kur smaržvielas ieņēma īpašu vietu, jo tās noveda ticīgo reliģiskās ekstāzes stāvoklī. Arī Bibelē ir simtiem garšaugu sauču uz ēterisko eļļu izgatavošanu veselības uzlabošanai un dziedāšanai un Dieva garš-

Kā neapjukt eļļu klāstā?

Konsultējusi Latvijas Aromterapiju asociācijas (LAROMA) prezidente, ārste kosmetoloģe, aromaterapeite **VALENTĪNA ŠČEGLAJEVA**

Profesionāļa acs uzreiz spēs atšķirt kvalitatīvu eļļu no nekvalitatīvas, tomēr parastiem pircējiem ir jāzina dažas viltības, kas ļaus neiekrist veikalniņu izliktajos tīklos. Uz cenu vien nav vērts skatīties, jo pat nekvalitatīvās eļļas var maksāt dārgi. Jāatceras – jo retāk sastopama eļļa, jo sarežģītāks ir tās pagatavošanas veids, jo lielāka cena. Dārgākās tiek pārdotas piecu mililitru fasējumā, lētākās – desmit mililitru pudelītēs.

Mākslīgi ražotās eļļas parasti pārdod desmit mililitru fasējumā, un cena ir ļoti līdzīga – atšķiras, maksimums, tikai par latu. Rožu eļļa ir ļoti dārga, turpretim eikalipta, citrusa, lavandas eļļas nav tik dārgas. Lai iegūtu, piemēram, litru rožu eļļas, ir nepieciešamas vismaz trīs tonnas rozlapiņu. Kur meklēt kvalitatīvas eļļas? Visdrošāk tās būs atrast medicīnas centros vai vietās ar zināmu reputāciju, par kuru piedāvājuma kvalitāti esat droši, bet ne pie izplatītājiem.

AROMTERAPIJAS DZIEDINOŠĀS ĪPAŠĪBAS. KO IZVĒLĒTIES?

KĀNELIS

antiseptiķis, pretvīrusu, pretiekaisuma iedarbība, adaptogēns

KRUSTNAGLIŅAS

antiseptiska, pretvīrusu iedarbība, uzlabo atmiņu

ANĪS

pretiekaisuma, antiseptiska iedarbība, antidepresants

KARDAMONS

antiseptisks līdzeklis, pretvīrusu iedarbība, samazina fizisko un prāta pārslodzi, līdzsvaro emocijas

APELSĪNS

antidepresants, nomierina, paaugstina darbaspējas, samazina nogurumu

GREIPFRŪTS

stiprina imunitāti, antidepresants, tonizē, paaugstina prāta aktivitāti

SKUJENĪ

spēcīgi adaptogēni, paaugstina prāta spējas, atjauno spēkus, atjauno psihoemocionālo līdzsvaru

šanai. Dievs Mozum deva īpašu svēto, svaidāmo eļļu recepti, kas sastāvēja no mirrēm, kanēļa un kalmju augu eļļām uz olīvu eļļas bāzes. Ir daudz stāstu, kā ar eļļām svaidījušies karaļi, pravieši un priesteri. Marka Evanģēlijā aprakstīts, kā Austrumu gudrie mazajam Jēzum dāvāja mirres un ar tām iezieda galvu un kājas dārgajiem viesiem. Eļļām bija nozīmīga loma arī Jēzus dziedināšanas metodēs – tika uzskatīts, ka svaidīšana ar eļļu un rokas uzlikšana uz dziedināmā galvas ir katra "kristieša pienākums".

Miers mājās un radošs gars birojā

Ziemā cilvēkam parasti ir vajadzīgs siltums. Lielākā daļa garšvielu eļļu rada siltuma sajūtu. Savukārt citrusaugi – apelsīns, mandarīns, citroni – rada saules un vasaras noskaņu. Kanēlis, kardamons un vaniļa ienesis mājās mieru, bet citruss radīs dzīvesprieku. Apvienojot šos abus komponentus, mājās valdis harmonija. Ja ģimenē ir mazi bērni, ļoti laba ir mandari-

na eļļa, jo rada milīgu noskaņu.

Dažādi skujeņi, ciedrs, kadiķis, priede, egle, kā arī tējas koks rada tīrības sajūtu un pasargā no dažādām infekcijām. Veikala *BBFactory* īpašniece lewa Biedrite gaisotnes uzlabošanai iesaka bergamoti, lai mājās mazinātu stresu un uztraukumu, piemērots būs ciedru koks kombinācijā ar lavandu. "Jasmīns uzlabo pašsajūtu, mazina depresīvu noskaņojumu, savukārt dusmas un negatīvas emocijas klievēt palīdzēs citronzāle, citroni un laims," skaidro lewa.

Mājās varbūt var atļauties vairāk slinkot un ļauties mierpilnai harmonijai, bet darbā svarīga ir radošā enerģija un koncentrēšanās spējas. Mirres un viraku var izmantot, lai attīrītu biroju telpas, kas īpaši svarīgi klientu apkalpošanas jomā. Šīs ēteriskās eļļas neitralizē negatīvo enerģiju. Bet labāk koncentrēties darbam palīdzēs levzeja, piparmētra, bazilīks, niauli. Šie aromāti tonizē, "atver" prātu, uzlabo koncentrēšanās spējas un mazina nogurumu.

Horoskopu cienītāji parasti grib izlasīt, kā veiksies mīlestībā un darbā, vai pietiks naudas un mājās viss būs kārtībā, – tā apgalvo neviens vien pētījums. Mēs nolēmām šim četrām jomām piešķirt katrai savu simbolu un vizuāli parādīt, kurā jomā šajā periodā sekmēsies visvairāk. **SKAITIET SIMBOLUS! JO TO VAIRĀK, JO LIELĀKAS IZREDZES.**

UGUNS

AUNS

21. marts – 20. aprīlis

Draudzība un mīlestība ies roku rokā. Meklējiet otro pusīti domubiedru vidū. Varēsiet gan labi nopelnīt, gan ar apdomu terēt. Ienākumi vairosies, ja uzklausīsiet gudrus konsultantus. Darba bus parpārem, taču viss ies no rokas. Liela nozīme noskaņojumam mājās. Samazināsies spriedze ģimenes locekļu vidū. Varat plānot kopīgas aktivitātes ar brāļiem un māsām.

LABĀS DIENAS

25.I	Ar bērzu slotu uz pirti.
1.II	Tavs istais cilvēks var vienkārši nākt pretī pa ielu.

LAUVA

24. jūlijs – 23. augusts

Mīlestība noderēs praktiskās iemaņas. Mazi uzmanības pierādījumi atkausēs vienaldzīgu sirdi. Pieaugs ienākumi. Ar vadību varat runāt par algas paaugstinājumu. Nelielas veselības problēmas var ietekmēt darba nodošanu paredzētajā termiņā. Jaunās pārmaiņas solās būt ilglaicīgas. Nenoraidiet piedāvāto iespēju doties komandējumā. Apciemojiet sen nesastaptus draugus.

LABĀS DIENAS

26.I	Veiksmīga iepirkšanās.
5.II	Tiksiet pie biļetēm uz pasākumu, ko jau sen gribējāt apmeklēt.

STRELNIKUS

23. novembris – 21. decembris

Attiecībās valdīs pragmatisms – būsiet praktiski noskaņoti. Papildu ienākumi var pamudināt uz nevajadzīgiem izdevumiem. Varat terēt rotaslietām un saldumiem. Atrodiet iespējas papildināt zināšanas savā specialitātē. Kārtojiet lietas, kurās nepieciešama jurista palīdzība. Vairāk laika veltiet veselības stiprināšanai. Varat plānot dzīvokļa remontu.

LABĀS DIENAS

27.I	Dodieties padejot!
1.II	Ieprieciniet visus ar gardām vakariņām!

ZEME

VĒRSIS

21. aprīlis – 20. maijs

Kopa ar mīlo pārvarēsiet visas grūtības. Jaunās attiecības būs ilglaicīgas. Patikama virzība naudas jautājumos. Var aktualizēties ar kreditu saistītas problēmas. Daudz darba, liela fiziska slodze. Labprāt uzņemsities veikt tehniskus darbus. Iespējamās nozīmīgas pārmaiņas mājās. Ar izdomu pārkārtosiet savu dzīves telpu. Varbūt nāksies parūpēties par kāda tuvinieka veselību.

LABĀS DIENAS

25.I	Skaista dāvana ar daudznozīmīgu zemitēkstu.
4.II	Jauns izaicinājums.

JAUNAVA

24. augusts – 23. septembris

Personīgajā dzīvē viss iet uz labo pusi. Jaunās attiecības būs noturīgas. Izglītībā ieguldītā nauda nesīs augļus. Varat saņemt paaugstinājumu darbā. Esiet saprātīgi devīgi. Sāks virzīties uz priekšu kāds iekonservēts projekts. Miegam un ēšanas režīmam būs liela nozīme veselības uzturēšanā. Praktiski pienākumi ģimenē traucēs pievērsties valstsmeistariem.

LABĀS DIENAS

24.I	Spoža ideja? Nepazaudējiet to!
26.I	Vienkārši labs garstāvoklis.

MEŽĀZIS

22. decembris – 20. janvāris

Saprātne un cieņa mīloto vidū. Atturieties no greizsirdības izpausmēm. Nevajag naudu likt zekē, ieguldiet to vērtīgos projektos. Varat iegādāties gramatas un sadzīves tehniku. Terējiet izglītībai. Laba sadarbība ar juristiem un medicīniekiem. Attiecības mājās prasīs nemitīgu modrību. Ģimenes saķaņu jauks spītīgs tuvinieks. Var ierasties viesis no tālienes. Uzticības pilnas sarunas ar aizsargiem.

LABĀS DIENAS

29.I	Viens vārds darīs dienu gaišu.
1.II	Ierosiniet jaunas idejas!

Mīlestība

Nauda

Karjera

Māja sajūta

GAISS

DVĪNI

21. maijs – 21. jūnijs

Stabilizēsies attiecības, pārliecināties par tuvā cilvēka piekāršanos. Izejiet kopā sabiedrībā. Nav ieteicams aizdot naudu vai ņemt kredītu. Varat saņemt pagodināšu sadarbības piedāvājumu. Par jaunu ideju trūkumu sūdzēties nevarēsiet. Izdosies izvairīties no virusiem. Mājās nomainiet kritisko skatījumu uz dzīvi pret labiem un atzinīgiem vārdiem. Tu vīzēki prātā to novērtēt.

LABĀS DIENAS

26.I	Filma milētājiem kinoteātra pēdējā rindā.
29.I	Uzrakstiet draugam īstu vēstuli un nosūtiet pa pastu!

SVARI

24. septembris – 23. oktobris

Mīļotais cilvēks sagādās iespēju patīkamā pavadīt laiku. Ģimene var paplašināties. Tieksieties pēc attiecībām, kas balstītas uz līdzvērtīgiem pamātiem. Var atrisināties samīkzusi materiāla problēma. Neaizņemieties ne naudu, ne apģērbu. Piesakiet līdzdalību konkursā. Atliciniet enerģiju māras darbiem un atvāšēm. Iepļānoiet līdzekļus ģimenes izklaidēšanas pasākumiem vai izbraukumam.

LABĀS DIENAS

27.I	Noderēs viss: slēpes, slidas, ragaviņas.
5.II	Satraukums pārvērtīsies priekā.

ŪDENSVIRS

21. janvāris – 18. februāris

Iespējama neparasta iepazīšanās. Neko nesasteidziet! Attiecībās liela nozīme būs atklātībai. Par naudu īpaši raizēties nav pamata, jo pietiks visam. Iespējams laimests loterijā. Darbu veiciet individuāli. Atbalstu sniegs nesen iepazīti draugi. Gādājiet par veselību, atrodiet iespēju biežāk uzturēties svaigā gaisā. Lietojiet uzturā vairāk dārzeņu. Veltiet laiku attiecību uzturēšanai ar attālākiem radiem.

LABĀS DIENAS

27.I	Krāsas, gaismas, mūzika paņems savā varā.
1.II	Ļaujiet vaļu gaišām emocijām!

ŪDENS

VĒZIS

22. jūnijs – 23. jūlijs

Versmainas jūtas. Neļaujieties greizsirdībai. Nomainot darbu, iespējams būtiski uzlabot finansiālo situāciju. Rūpīgi plānojiet izdevumus. Steigā neapdomīgi izdarīts pirkums var sagādāt vilšanos. Laikus veiciet profilaktiskās veselības apskates. Neapmeklējiet sabiedriskus pasākumus kopā ar bērniem. Sargiet atvases no vīrusu infekcijas.

LABĀS DIENAS

26.I	Saules trūkumu kompensēs bezbēdīgs draugu burziņš.
30.I	Ieviesiet kārtību atvilktnēs!

SKORPIONS

24. oktobris – 22. novembris

Pasakiet mīļotajam cilvēkam, cik nozīmīgs viņš ir jūsu dzīvē. Varat doties iepazīties ar mīļotā tuviniekiem. Pagaidām nav vēlams slēgt līgumus par papildu darbiem. Pricajieties arī par nelieliem ienākumiem. Pērciet grāmatas. Ļaujiet spēkus un enerģiju. Varat saņemt gados vecāka cilvēka atbalstu. Dodiet atvasēm iespēju izvēlēties.

LABĀS DIENAS

25.I	Daudz patīkamu mirkļu ilgi gaidītā pasākumā.
4.II	Jauni perspektīvi plāni.

ZIVIS

19. februāris – 20. marts

Ar mīļoto cilvēku saskanes viedokļi. Saistīs arī kopīga darbošanās. Spēsiet apvienot garīgās vajadzības ar aktīvu sabiedrisko iesaisti. Lieciet lietā agrākos koleģiālos sakarus. Jūsu attieksme pret naudu būs diezgan nenopietna. Tērēsiet galvenokārt ceļošanai un vaļaspriekam. Varat sākt veidot kaut ko principiāli jaunu. Atbalstiet dzīvesbiedra vecāku plānus.

LABĀS DIENAS

25.I	Atvase sagādās jauku pārsteigumu.
3.II	Varat kravāt čemodānu ceļojumam.

ZEMEJUMI: LIGA KLAVIŅA

MĒNESS KALENDĀRS

no 23. janvāra
līdz 5. februārim

Periods sākas ar samērā labvēlīgu planētu attiecību stāstu, diemžēl plānu un ideju realizācijā liktenis un dažādi apstākļi var likt pamatīgus šķēršļus. Veiksme ir apņēmīgo pusē. Pilnmēness 27. janvārī būs vieglāk pārdzīvojams tiem, kuri pieraduši rīkoties ar vērienu un ilgi nedomājot, grūtāk klāsies tiem, kuri mil ievērot grafikus un noteikumus. Pēc 1. februāra dzīve mazliet gaišāka kļūs sievietēm, jo sievišķības planēta Venera pametīs strikto Mežāža zīmi un ieies brīvdomīgajā Ūdensvirā. Dāmas, izbaudiet!

Sastādījusi astroloģe **LĪGA ŠIRONA**

23.01.2013. trešdiena	Mēness Dviņos ☾ 13:42–24:00	
24.01.2013. ceturtdiena	Mēness Dviņos/Vēzi 05:00 ☾ 00:00–05:00	
25.01.2013. piektdiena	Mēness Vēzi ☾ 22:35–24:00	
26.01.2013. sestdiena	Mēness Vēzi/Lauvā 16:20 ☾ 00:00–16:20	
27.01.2013. svētdiena	Pilnmēness 06:38 Mēness Lauvā ☾ 00:20–12:54	
28.01.2013. pirmdiena	Mēness Lauvā ☾ 18:59–24:00	
29.01.2013. otrdiena	Mēness Lauvā/Jaunavā 01:27 ☾ 00:00–01:27	
30.01.2013. trešdiena	Mēness Jaunavā	
31.01.2013. ceturtdiena	Mēness Jaunavā/Svaros 08:35 ☾ 03:59–08:35	
1.02.2013. piektdiena	Mēness Svaros	
2.02.2013. sestdiena	Mēness Svaros/Skorpionā 14:01 ☾ 03:03–14:01	
3.02.2013. svētdiena	Mēness Skorpionā ☾ 10:19–21:31	
4.02.2013. pirmdiena	Mēness Skorpionā/Strēlniekā 17:45 ☾ 14:31–17:45	
5.02.2013. otrdiena	Mēness Strēlniekā ☾ 22:42–24:00	

MĒNESS BEZ KURSA (čīka laiks) – laika sprādis pirms Mēness pārejas nākamajā zodiaka zīmē, kurā tas vairs neveido aspektus ar citām planētām. Mēness kā emocionālā un sadzīvīskā fona noteicējs šajā periodā it kā peld, tam nav virzības un noteiktības, tāpēc šajā laikā labāk nepieņemt lēmumus un neuzsākt neko jaunu.

ATSLODZE – periods pirms Mēness fāžu maiņas, kura laikā organismam labi iedot atelpu no smagām un lielām pārtikas devām. Var dzert nesaldinātas zāļu tējas un ēst vieglu, veselīgu pārtiku mazās devās.

- Laba diena, lai darbotos minētājā jomā.
- Var darīt, var nedarīt – viss atkarīgs no vēlmes un nepieciešamības.
- Šajā dienā nav ieteicamas nodarbes konkrētajā jomā.

Ceļojumi

Naudas tērēšana/ izdošana

Svarīgu lēmumu pieņemšana

Izklaides

Skaistumkopšana